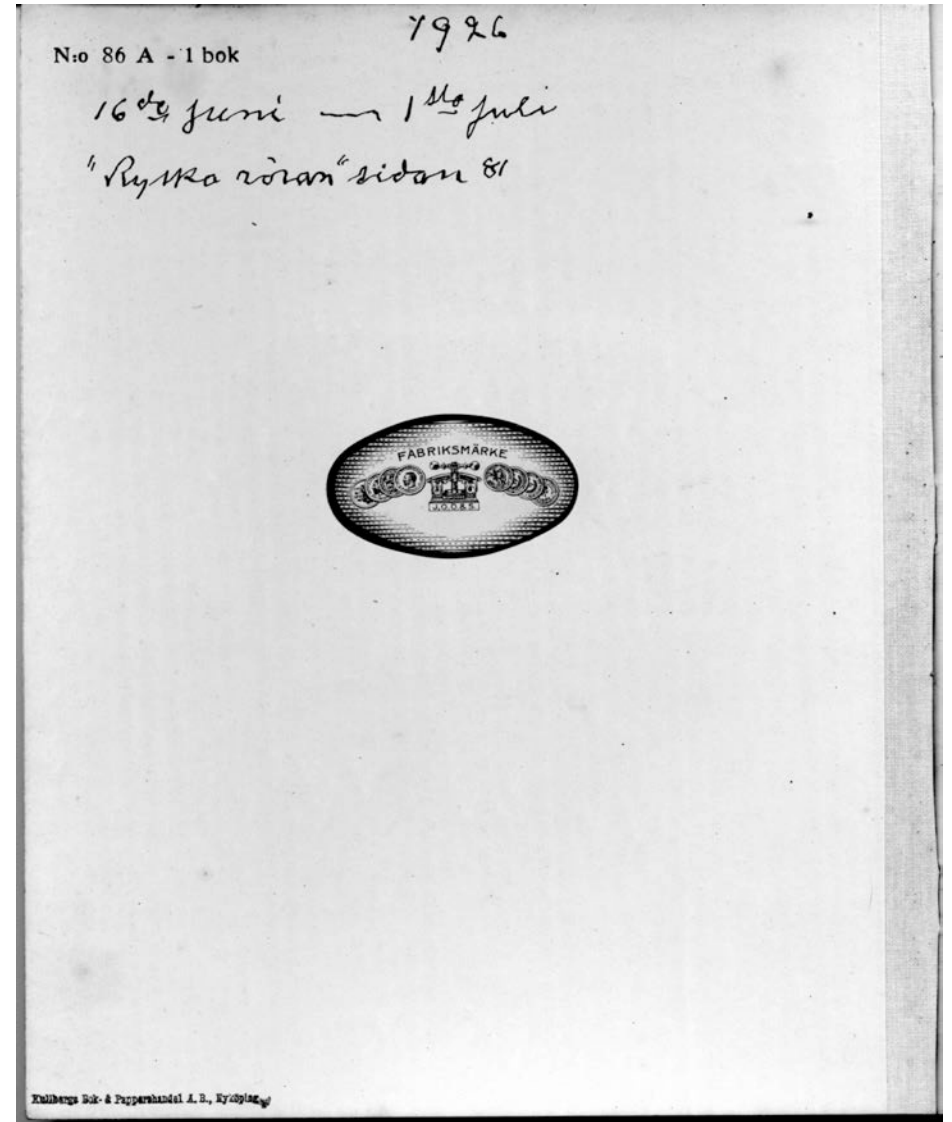
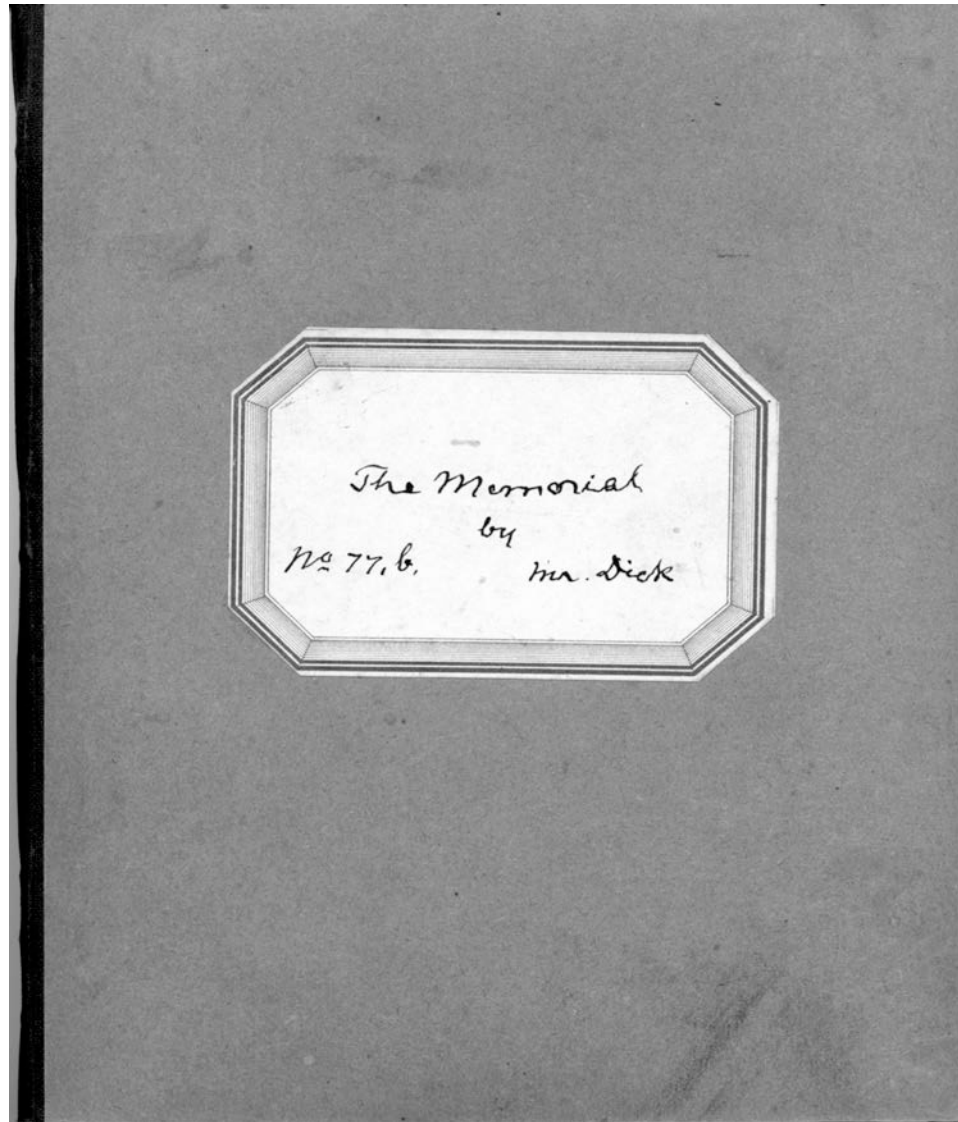

The Memorial by Mr Dick nr 77 b

The Memorial by Mr Dick nr 77 b

(fortsättning från sidan 80 förra häftet) därefter, hvilka i någon högre grad besitta världsmentaliteten, medvetandet af och känslan för ett världsväldes uppgifter, liksom det också är först denna tid, som försökt gifva det vaknande enhetsmedvetandet yttre uttryck. Den första rikskonferensen med Dominions premiärministrar med flera representanter för kolonierna hölls sålunda år 1887. Men det blef dock egentligen först under och genom världskriget, som "the empire sentiment", medvetandet om det britiska världsväldets enhet blef en obestriddighet realitet.

Denna världsmentalitet är mycket svår att fatta för kontinentens folk. Den innebär, paradoxalt uttryckt, att England icke ligger i Europa. Åtminstone endast delvis och i långt högre grad utanför. Kontoristen tar en anställning i Kapstaden, i Indien, i Hongkong ungefär lika gärna som i Liverpool eller Manchester, men

känner sig obotligt på främmande mark i Calais. För tidningsläsaren i London synas Bombay, Calcutta, Sidney, Singapore och Montreal lika hemvanda som Glasgow och Aberdeen – eller snarare mera – och han fin det fullt lika naturligt att parlamentet voterar anslag till en flottbas i Singapore som till en docka i Southampton.

Denna världsmentalitet är en af den västerländska civilisationens största moraliska tillgångar.

(Europa och världen)

"ExKejsar Wilhelm återkräver egendomar i Sydafrika"

Johannesburg den 14de Juni. Exkejsar Wilhelm lär ha hos Sydafrikas högsta domstol gjort framställning om att bli åter insatt i äganderätten till huset Hohenzollerns egendom i Sydafrika, hvilken enligt hans åsikt icke beröres af Versailles traktatens bestämmelser.

(Bäst att afvakta furstefrågans utgång i Tyskland, där striden om furste-

förmögenheterna nu är ytterst intensiv. Sid 6

London den 14de Juni. Till svar på ett antal interpellationer yttrade utrikesministern Chamberlain vid dagens underhusförhandlingar, att han meddelat ryska regeringen att Sovjetrysslands antibritiska propaganda i England och annorstädes vore det största hindret för en förbättring af förhållandet mellan England och Ryssland och så länge denna propaganda påginge vore britiska regeringen obenägen att inleda några nya förhandlingar.

Madrid den 14de Juni. Från Lissabon meddelas till Madridtidningarna att portugisiska pressen i sina kommentarer öfver de senaste händelserna förklarar, att det politiska läget i Portugal gör en benägen att fråga sig, huruvida icke en homogen militärregering skulle få större handlingsfrihet och framhåller som exempel de utmärkta resultat, som i detta samband uppnåtts i Spanien

af general Primo de Rivera, som först med ett militär direktorium uppnått sådana resultat, som aldrig erhållits af politiker tillhörande den gamla regimen.

Paris den 14de Juni. Förhandlingarna mellan Frankrike och Spanien om Marocko ha i dag börjat i Paris. Man har från början betonat att det gäller ordnandet af en enbart fransk spansk angelägenhet, som icke berör andra makter, alltså särskildt England och Italien. De beslut, som komma att fattas skola hållas inom ramen för de internationella aftalen. Frankrike och Spanien torde utan svårighet bli ense om gränsregleringen, hvarvid Frankrike kommer i besittning af en rad strategiska punkter, som äro af största betydelse för försvaret af Fez och Taza.

Svårare blir det säkerligen att uppnå enighet om hur Abd-el-Krim skall behandlas. Riffhöfdingen gaf sig som bekant till fransmannen på det uttryckliga vil-

att han icke skulle utlämnas till spanjorerna. Fransmännen ha hela tiden behandlat honom synnerligen väl. Det har äfven varit tal om att låta honom stanna i Marocko, eller i hvarje fall ge honom ett slott i Frankrike, som man gjorde med Abd-el-Kader. Om Spaniens utlämningskraf tillmötesgås^{x)} väntar emellertid ett långt hårdare öde den besegrade höfdingen. Orsaken härtill är i främsta rummet den att man upptäckt att Abd-el-Krims folk på det grymmaste misshandlat spanska fångar. Det uppges till och med att 79 fångar dödats.

Med all sannolikhet blir Abd-el-Krims och hans stora följe af hustrur och släktingar, inalles ett femtiotal personer landsförvisade till Madagaskar! där de torde komma att hållas som fångar, om ock med en viss rörelsefrihet. Äfven om de placerades i de sundaste trakterna af ön^{o)}, måste detta betraktas som ett hårdt straff. För öfrigt är Abd-el-Krim

o) betydligt större än Sverige

x) Det kan väl ej komma i fråga?

mycket sjuk och kommer knappast att lefva länge i fångenskap. - - -

- - - En del af Abd-el-Krims förmögenhet kommer med all sannolikhet att användas som understöd åt sådana spanska officersfamiljer som forlorat sina manliga öfverhufvuden till följd af att dessa ej uthärdat den ytterligt dåliga behandlingen i Abd-el-Krims fångläger.

(sidan 3) Det är svårt att första hvarför icke huset Hohenzollerns egendom i Sydafrika skulle beröras av Versaillestraktatens bestämmelser. Men det kan tänkas att kejsaren utgår från den redan för flera år sedan af Sydafrikas regering i bindande form tillkännagifna afsikten att icke begagna sig af den bestämmelse i Versaillestraktaten som gaf segrarmakterna rätt att i händelse af uteblifna skadeståndsbetalningar från Tyskland beslagtaga inom respektive maktens domvärjo befintlig tysk egendom, oafsett från hvilken tidspunkt denna härrör. Denna stipulation som ju på det mest effektiva sätt skulle mot

de ekonomiska förbindelsernas återknytande öfverkorsade som sagdt Sydafrika för sin del redan på ett tidigt stadium och kort därefter England ytterst karaktäristiskt är att Frankrike åberopade detta "egenmäktiga" förfarande från Englands sida som precedensfall för den utan Englands medverkan eller gillande verkställda Ruhrockupationen.

Washington den 14de Juni. Understatssekreteraren i finansdepartementet Winston har efter återkomsten från en resa till Europa gjort ett uttalande, hvari han förklarar att Europa var på väg mot ekonomisk stabilisering. England har tagit ett steg framåt genom det anmärkningsvärdt snabba biläggandet af stor streiken. Äfven Italien har en ljus framtid.

Simla den 15de Juni. Allvarsamma oroligheter mellan mohammedaner och hinduer ha ägt rum i Rawalpindi, hvarvid stor skada på egendom åstadkoms och flera människor dödades. Polis- och militärmyndigheterna äro nu herrar öfver situationen - - -

- - - (senare): Det har visat sig att oroligheterna i Rawalpindi utspelades mellan mohammedaner och sikher, med anledning af att de senare velat uppföra en biograf i närheten af en moské. Af mohammedanerna dödades åtta och sårades fjorton. Nio sikher sårades.

"Belgien slopar sin flotta?"

Berlin den 15de Juni. Från Bryssel telegraferas: Ministerrådet har beslutat afskaffa torpedbåtsflottiljen, det vill säga praktiskt taget hela belgiska flottan. Beslutet betecknar en eftergift för de kraf som framställts af socialisterna och de katolska demokraterna.

Ministerrådet har vidare beslutat att stänga två af landets fyra underofficersskolor och underlöjtnantsskolor. Med anledning af syndikalistdåden uppe i Hälsingland^{x)} skrifves: Sverige är inte Ryssland, liksom det nyligen visat sig, att England, alla erbjudna rubelsubsidier till trots inte är Ryssland. Visserligen har det visats
x) se sidan 43 förra häftet.

alltför stor undfallenhet mot pojkslynglar som det behagat att lefva röfvare – Vår arbetarrörelse har i det afseendet mycket att förebrå sig. Därför har själfsvåldet skjutit värst och bredt ut sig på ett beklagligt sätt. Men inte är vår befolkning villig att låta terrorisera sig af dessa vanartiga ungdomar, som utskämma vår arbetsklass med allehanda kriminella tilltag. För hvarje sådant som kommer till allmänhetens kännedom blir denna tvärtom mer och mer öfvertygad om nödvändigheten att hålla dylika missdådare kort.

En bondhustru i Karlanda, Wärmeland, vallade sina kor i skogen en dag i förra veckan. Rundt om i skogen hörde hon okynnes hundar som jagade något villebråd. Rätt som hon gick och vallade kom ett rådjur löpande in bland korna, jagadt af tre hundar, och då rådjuret fick syn på henne, kom det ända inpå och sökte liksom skydd hos henne. Hela dagen följde sedan det skrämnda djuret bondhustrun och då hon

i kvällningen föste hem korna följde rådjuret med fram till gården och sökte skydd bland korna i ladugården. När korna dagen därpå åter skulle till skogs stannade rådjuret kvar i ladugården och befinner sig där ännu i högönskelig välmåga och trivves godt.

London den 15de Juni. I ett anförande rörande grufarbetarestreiken förklarade Baldwin vid dagens sammanträde i underhuset, att regeringen satt sig nödsakad att placera en del kolorder i utlandet för att fylla landets viktigaste kolbehof. Utan att ingå på frågan om hvem som bure skulden till streiken, hade regeringen kommit till den bestämda slutsatsen, att en återgång till längre arbetstid vore oundgängligen nödvändig. Regeringen ämnar icke afskaffa lagen om sju timmars arbetsdag utan istället framlägga ett temporärt lagförslag hvarigenom möjlighet gäfves till arbetstidens förlängning med en extratimme under en viss bestämd tid framåt. Härigenom

lämnades möjlighet till nya förhandlingar på en bas, som erbjöde utsikten till en förmånligare löneskala än den nuvarande - - -

- - - Grufarbetarnas taleman Hartshorn förklarade att det ålåde parlamentet att bilägga konflikten. Han uppmanade grufarbetarnas och grufägarnas representanter i underhuset att med stöd af regeringen öppna nya underhandlingar. Han förklarade vidare att regeringen skulle komma i åtnjutande af arbetarpartiets fulla och hela stöd om den toge initiativet till ett förslag som enade de stridande parterna.

Berlin den 15de Juni. Enligt ett meddelande från doktor Eikener ha Zeppelinverken nu igångsatt byggandet af en jättezepelinare som i storlek kommer att öfverträffa alla äldre. Det nya luftskeppet skall få en rymd på 105.000 kubikmeter och blir därmed en half gång större än Z.R.3.

Doktor Lemperk vid Zeppelinverken har upptäckt en gas, som ej blott ersätter bensin utan också vida öfverträffar det. De praktiska

prof som företagits med det nya bränslet ha gifvit synnerligen märkliga resultat. I gasform har det samma vikt som luft och det utvecklar per kubikmeter^{x)} 25 procent mera kalorier än sex kilogram bensin. Det synes också utsluta all fara för explosioner. Dess fördelar äro alltså: Högre driftssäkerhet, bibehållandet af det statiska jämviktsläget och därigenom ökad fart åt luftskeppet. Aktionsradien blir också ökad. Gasen är ej dyrare att framställa än bensin.

”Utöfvandet af revolutionär propaganda blir en vanelast – som alkohol och hasardspel” (Europa och världen)

- - - De tonganska teologerna erkände tillvaron af flera hundra gudar, ehuru en enda ansågs mycket väldigare än de öfriga, och alla dessa gudar hafva fullkomligt samma slags karaktäristiska egenskaper som människorna, och de anses äfven se ut som människorna, fastän de äro intelligentare och mäktigare. De tro, liksom de gamla israeliterna att all belöning för dygd och allt straff för

x) (som kunde väga c^a 1 kilo?)

last drabba människorna inom detta lif allenast, och sändas omedelbart från gudarna. De tro ock att, fastän gudarna gilla vissa slags dygder och äro missnöjda, och i viss mån beskydda eller förkasta sina tillbedjare i förhållande till deras moraliska uppförande, då hemsökes dock försummelse att ägna gudarna tillbörlig vördnad eller glömska att hålla dem i godt lynne af svårare följder än de moraliska förbrytelserna^{x)}

Den som uppmärksamt studerar den levitiska lagen som innehålles i Exodus. Levitikus och Numerus, skall finna att att fastän Jahve strängt och obevekligt straffar vissa former af moraliska förbrytelser, så är hans vrede dock fullkomligt lika våldsamt, när det är fråga om brott mot gudstjänstförordningen. Ett dråp kunde lämnas ostraffadt, en planlagd stöld kunde försonas med böter, men när Nädot och Alihu offra främmande eld åt Jahve, utan att han befallt dem att göra det

x) (ligesom hos oss)

så förtäras de ögonblickligen af hans eld. Den som offerar annorstädes än på de bestämda offerplatserna utstöttes från folket. Samma öde drabbar också den som förtär blod. Tabernaklets tapetseraredetaljer, skräddearbetet på prästernas dräkter och konstsnickeriet på arken voro lika direkt bestämda af Jahve som något moraliskt bud.

(Thomas H. Huxley)

Om vår nya frisinnade regering skrives bl. a: - - - Liksom i religionen är äfven i politiken flertalet på ett visst utvecklingsstadium mest tilltaladt af "klara färger". Här - liksom i fysiken, äro de klara färgerna ingenting annat än utsöndrade strålar af det fulla men färglösa solljuset, sanningens sinnebild. Om mellanpartierna söka uppsamla flera af prismats strålknippen, så kan det väl hända att koloriten blir en smula blandad, men icke för ty omfattar den en rikare ljusskala. Och dithän skola människorna alltid sträfva. Så länge utvecklingsdriften finns kvar

hos dem, att i sig upptaga så mycket som möjligt af det splittrade sanningsljuset, fastän de aldrig bli i stånd att helt utnyttja det vare sig för sig själva eller för andra.

x) Vid ett möte som häromdagen hölls i Flensburg vid aftäckandet af ett minnesmärke öfver stupade tyska soldater talade bland andra en tysk major, som bad kamraterna alltid tänka på bröderna och systrarna på andra sidan "våldsgränsen". Icke i ärlig strid ha danskarna tagit vårt Nordschleswig, utan de ha i en tid då Tyskland var förstördt efter ett mer än fyra årigt krig mot en värld af fiender, tagit från oss landet med hjälp af franska bajonetter. Än mera Tyskland vilja taga från oss, hälst Sahleswig till Eidem.

- - - När enhvar uppfyller sin plikt mot mot Tyskland på båda sidor om Eidem, så kommer den dag då med skandal-diktaten i Versailles också den af franska

x) Revansch!

bajonetter åvägabragta våldsgränsen störtar ihop och då det gamla ordet om "Schleswig – Holstein för alltid odeladt" kommer till heders igen - - - Och detta tal var ej det enda i samma stil.

"Brasilien lyckönskas af U.S.A.!

Paris den 16de Juni. Redan i mars förmodades på sina håll att Förenta staterna understödde Brasilien i hopp om att kunna skilja detta från Nationernas Förbund, hvarefter ett nytt nord – sydamerikanskt förbund skulle bildas.

I dagarna har, enligt hvad Brasiliens officiella tidning meddelas, amerikanska ambassadören i Rio de Janeiro besökt Brasiliens president och lyckönskat honom till hans hållning mot Nationernas Förbund.

Berlin den 16de juni. Från Rom telegraferas: Popolo d´ Italia, som synas vara inspirerad af italienska regeringen, slår kraftigt på trumman för en förflyttning af Folkförbundets säte

från Genève, där som bekant antifascistiska demonstrationer nyligen ägt rum. Italien önskar, att folkförbundets säte skall flyttas till Wien.

Oslo den 16de Juni. Stortingets jordbruksutskott behandlar i dag ett förslag om förbud mot den judiska slaktningsmetoden, den så kallade skäktingen i Norge. En stark opinion bland allmänheten gör gällande, att judarnas slaktningsätt är grymt och i stortingsutskottet lär det vara majoritet för att genom lag förbjuda skäktingen. Utskottet mottog i dag en skrifvelse från professor Fridtjof Nansen, som stöder judarnas protester mot lagförslaget. Nansen gör gällande att det för en rättroende jude är en nödvändighet att slakta djuren på detta sätt om han skall uppfylla den mosaiska lagen. Det hör till hans religionsutövning skrifer Nansen, och då vi här i landet hålla på fri religionsutövning för alla (äfvén om detta leder till brott mot

djurskyddslagarna?) finnes anledning att taga under allvarligt öfvervägande, huru vida ett lagförslag mot skäkting kan forenas med vårt häfvande af en sådan frihet.

Det synes mig, skrifer han, som ett sådant lagförbud skulle strida mot de principer som ligga till grund för vår lifsuppfattning

(Apropå – Hur bära sig israels barn åt då de äta på krogarna där kunna de ej gärna fordra att få skäktad köttmat?)

Sedan årsskiftet har den franska domstolen behandlat icke mindre än fjorton processer, i hvilka kvinnor stått åtalade för att de dödat sina respektive män. De flesta af de anklagade frikändes af juryn och de öfriga kommo undan med lindriga straff, ty i Frankrike är man, när det rör sig om ett "crime passionel" mycket mild.

-- Petit Parisien frågar bekymradt: Hvart bär det hän? ---

--- Snart har det gått så långt att en skilsmässa med revolver icke öfverraskar den franska publiken mer än en

skilsmässa som tillkommit under vanliga lagliga former.

En god illustration till "Kongl. m:ts nådiga tågordning" utgör behandlingen af ett fiskaärende från Kivik, hvilket i Ekmanska regeringens första egentliga konselj fick slita sin mångåriga rundvandring bland myndigheterna och ämbetsverken genom förklaringen att "K. m:t låter vid gjorda återkallelsen bero" målets historia är i korthet följande: Tre fiskare begärde 2^{dra} September 1914 att få i öppna hafvet utanför Albo härads kust idka ålfiske genom utsättande af ålhommor. Länsstyrelsen i Kristianstad var redan i början af 1915 klar med sitt yttrande efter att ha rådgjort med fiskeriintendenten, hvilken behöft nära fem månader för att konstatera att tillståndet borde beviljas ur fiskerisympunkt. Ej häller länsstyrelsen hade något att erinra mot bifall till ansökan: K. m:t ansåg sig emellertid böra höra landtbruksstyrelsen, som efter 8 månader afstyrkte.

Därpå fick kammarkollegium ärendet på remiss och här blef det liggande i öfver 10 år. (Jämför Dickens Bleakhouse)
sid 23

London den 17de Juni. Turkiska regeringen har antagit ett anbud om 500.000 pund sterling i stället för royalties af oljefälten i Irak, hvilka tillförsäkrats Turkiet genom det nyligen ingångna Mosulaftalet.

- - - "Tiden ropar på personligheter i politiken och själfva väljarmassorna torde underskattas, om man alltjämt tror, att det går att tillfredställa dem med hvad som hälst, bara det är tillräckligt småskuret. Valprogram, valagitation och allt sådant torde i längden betyda mindre för ett parti än att detta uppställer verkligt bärande namn å sina listor, och med bärande mena vi icke att de skola motsvara vissa gruppers små önskemål, utan på sådant sätt vara utmärkta af klokhet, insikt och vidsyn, att väljarna med förtroende kunna öfverlämna åt dem att å samhällets vägnar bestämma alla både

nu kända och senare uppkommande problem. (Detsamma predikades i England för 40 år se´n – man ville ha ”men, not measures”

”Det finns en skolreform, som är angelägnare än någon annan, men svårare att genomföra, och det är en genomgripande inskränkning af plugget och utvidgning af själverksamheten. Det är icke tvifvel om, att en genomsnittsstudent i våra dagar förfogar öfver ett betydligt mångsidigare vetande än för en mansålder sedan. Skulle det vara alldeles omöjligt att åstadkomma en skolutbildning som i finaste rummet toge sikte på lärljungarnas förmåga att uträtta något och inte bara ginge ut på att korfstoppa dem proppfulla med mer eller mindre nyttiga eller onyttiga kunskaper. Uppgiften är naturligtvis oerhört svår och kräfver en omläggning af hela undervisningsväsendet men förr eller senare blir det i alla fall nödvändigt att ta itu med det på allvar, om skolan skall bli hvad den bör vara.

Santiago den 18de Juni. Vid torsdagens förhandlingar i deputeradekammaren yrkade en deputerad på modifikation af Monroedoktrinen och utslungande under kammarens bifall fältropet: Det latinska Amerika åt de latinska amerikanerna - - -

- - - Man hade hittills ägnat sig alla sina krafter åt den panamerikanska rörelsen, och knytandet af intimare förbindelser med Förenta staterna, men hädanefter bör man ägna sin energi åt arbetet att i opposition mot Monroedoktrinen ett enigt latinskt Amerika för de latinsk – amerikanska folken skapas.

I ett bref från Berlin skrifver Ecks bl .a. - - - Hindenburgs bref angående furstehusen^{x)} ha väckt ett oerhört uppseende ej blott i Tyskland utan äfven i London och Paris. Man förespår Hindenburgs snara afgang – en vänsterpresident – och sedan en stormattack från det alltigenom antirepublikanska riksvärnet. Striden om riksvärnet mellan republikaner och antirepublikaner

x) se memo

är slut. De senare ha afgått med segern. De ha det starkaste vapnet i sin hand, "Det kommande inbördeskriget" skriver en Berlintidning, blir vida värre än hvad de borgarkrig skulle ha blifvit från hvilka vi bevarades åren 1920 och 1923.

"Om det ändå kunde hända något riktigt tusan dj - a", sade redaktionssekreteraren på New York Herald häromdagen. Han kanske snart blir bönhörd.

(sidan 20) Att fiskarnas ansökan återkallades berodde på att en af sökandena enligt bifogadt utdrag ur död - och begravningsbok "blef kristligen begrafven här den 8de september 1924" och att de båda öfriga sökandena "på grund af hög ålder, 81 och 68 år samt sjukdom icke önska fullfölja den gjorda ansökan".

London den 17de juni. Under bifall från arbetarpartiet frågade Ramsay MacDonald vid torsdagens underhusförhandlingar inrikesministern Hicks, om denne nu i detalj kunde bevisa att hans påstående om att ryska regeringen sändt pengar till under-

stöd åt de engelska streikandena voro sanna. Härpå svarade inrikesministern, att han fastslagit, att regeringen vore öfvertygad om att ryska regeringen, de olika kommunistföreningarna och de ryska fackförbunden (högljudda nejrop från arbetarpartiets bänkar) vore underkastade kontroll från ett och samma håll.

Han vore säker på att vare sig pengarna sändes i check från ryska regeringen eller i check, från de ryska fackförbundens centralråd betydde detta i grund och botten detsamma - - -

- - - Inrikesministern yttrade vidare om det ryska penningunderstödet, att regeringen drog en skarp gräns mellan understöd, som lämnades i syfte att underblåsa en mot lagen och konstitutionen stridande rörelse som generalstreiken och sådana pengar, som vore ämnade att hjälpa arbetarna i en industrikonflikt. Regeringen var ej ovetande om de motiv som lågo till grund för dessa gåfvor. Tydligt nog kunde de utläsas ur sovjetpressens

artiklar samt ur sovjetledarnas talrika uttalanden. Regeringen hade formulerat sin protest mot sovjetregeringen på det mest bestämda sätt. Regeringen ämnar emellertid ej för närvarande föreslå att Englands erkännande af Sovjetregeringen skulle tagas tillbaka.

Washington den 16de Juni. Den internationella konferensen angående åtgärder mot vattenförorening med olja från fartyg har nu avslutats. En resolution har antagits, hvilken anbefaller uppdragande af en gränslinje inom 50 à 150^{x)} sjömil afstånd från de sjöfarande ländernas kuster. Innanför denna gräns skulle det vara förbjudet att i vattnet utsläppa olja eller oljeblandningar, som i ett eller annat avseende kunna vålla obehag - - -

- - - Den fråga som konferensen behandlat är af mycket större betydelse än vid första anblicken kan synas. Redan i nuvarande begynnelsestadium af oljans herra-

x) 150 sjömil! – Då skulle man ej få tömma en slaskhink vare sig i Kattegat, Skagerak eller Bottniska viken – knappast i Östersjön

välde som drifkraftskälla för sjöfarten ha ytterst betänkliga verkningar visat sig följa däraf. Äfven det tunnaste oljeskikt utöfvar en förödande verkan på det organiska lifvet i vattnet - en verkan som första gången observerades och anlidades till stort gagn för mänskligheten, då malarian bekämpades genom att den smittförande myggarten framgångsrikt utrotades genom oljans uthållande på de vattensamlingar, i hvilka dess larvstadium tillbringas. Men på samma sätt härjas det för människan i olika hänseenden gagneliga djur- och växtlighet i vattenriket. De ekonomiska verkningarna ha redan visat sig nog djupgående för att påkalla kraftåtgärder.

New York den 18de Juni. Exkejsaren har för Newyork American förklarat att indragningen af furstegodsen utan skadestånd bidrar till undergräfvandet af statens kredit, hvilket ger honom mycket större bekymmer än hans personliga förluster

(ädla själ). Privategendomens oantastbarhet är för honom en af civilisationens stödjepelare.

- - - Från Berlin telegraferas att exkejsaren på grund af Marseillesfördraget framställt skadeståndsanspråk på tyska staten (!) för en rad besittningar i Elsass-Lothringen, hvilka nu tillfallit Frankrike. Han gör äfven anspråk på skadestånd för sina förutvarande slott och gods i Italien, Posen och på Korfu till ett sammanlagt belopp af flera millioner mark.

- - - Det är farligt att vara mager, säger en fransk läkare. Faran ligger däri att man inte har någonting mjukt att sitta på. Detta gör att nerverna i det för ändamålet afsedda partiet bli utsatta för hårdt tryck. På grund härav uppstå lätt inflammationer, neuralgier och andra sjukdomar icke mindre än 25 åkommor lura därefter på den magre.

Detta är ju mycket tråkigt, men som bekant är det modernt att vara mager och då så . . . (Kanske orsaken till att

kvinnorna lefva längre än vi karlar är. Att de alltid sitta mjukare än vi? - Mr Dick tycker att han känner sig lugnare sedan han lagt en hopvikt kaffesäck i sin munkstol.

”Våldsamt strid rasar i furstefrågan”

Berlin den 18de Juni. Efter hand som folkomröstningsdagen närmar sig antar den politiska striden en allt våldsammare karaktär. På flera håll ha blodiga sammanstötningar ägt rum - - - (Detaljer från Bremen, Leipzig, och andra städer) - - -

- - - I vänsterkretsar räknar man med ett betydligt tillskott af röster från den breda obesuttna tyska medelklassen. Denna består huvudsakligen af personer, som lidit ekonomiskt under kriget och den därpå följande inflationsperioden, familjer, som förlorat sina försörjare eller måste slå sig fram på ett eländigt invalidunderstöd, utfattiga och nödlidande . I dessa kretsar råder en oerhörd förbittring vid tankar på att de själfva äro ruinerade, utan att staten bryr sig det minsta därom medan

den under åberopande af rätt och moral är så gifmild mot furstarna som redan förut äro millionärer (se 32). Politiskt sedt äro dessa människor till stor del indifferent, men många af dem höra helt säkert hemma i tyska folkpartiet ^{x)}. På dessa partianhängare, som knappast ha skjortan på kroppen, torde knappast högerns karaktär i sak af folkomröstningen som första steget till allmän kommunistisk expropriation af privategendom icke göra någon verkan. - -

- - - (Intensiv agitation öfverallt) - - man har klistrat upp en fingerad proklamation från exkejsaren med rubrik: "Till mitt folk!" och undertecknad: "Wilhelm, Imperator, Rex". I denna hotar kejsaren med afrättning för en mängd närmare angifna förseelser. I München har polisen beslagtagit plakatet. Ett drama med titeln "Wilhelm i nöd", som uppföres på en särskild "proletärteater" har däremot icke censurerats. Socialdemokraterna operera med agitatoriska filmerna "Fritt folk" och "Icke ett öre

x) fyra millioner (enl. senare uppgift)

till furstarna och med flygblad och broschyrer med million upplagor.

I öfrigt äro alla Tyklands tidningar fulla med artiklar för och emot. Det hvimlar af kränkningar mot motståndarna. Lögn, bedrägeri och svindel äro ord för dagen. Särkildt svår i detta afseende är den tysknationella pressen. Högern har tydligt låtit förstå att den ämnar kontrollera dem som närma sig rösturnorna och hämnas på dem som bryta mot parollen genom att utsätta dem ekonomisk och societets bojkott. En dylik terror strider mot författningen, och vänsterpartierna ämna söka afvärja öfvergrepp genom att äfven å sin sida utsända förtroendemän till vallokalerna för att örvaka att allt går rätt till. Under dessa omständigheter måste man naturligtvis vara förberedd på sammanstötningar.

(förra sidan) - - - För preussiska staten gäller folkomröstningen ett belopp, som en officiell rapport anges till 872 millioner^{x)}

x) Se sidan 32

mark. Det är denna summa som striden mellan Hohenzollern och Preussen rör sig om. Allt som allt har preussiska Konungahuset efter revolutionen mottagit c:a 30 mill. mark af staten.

Sveriges förenta fristater". De danska tidningarna sysselsätta sig för närvarande mycket ingående med Sverige^{x)}. Nationaltidende skrifver bland annat, att man på en resa i Sverige, när man från Danmark är van vid den kontinentala tankegången, blir förvånad öfver det lokalt-nationella bihanget från gångna tider, som i Sverige öppnar sig som en stor bilderbok. Efter hand upptäcker man att Sverige är en samling af suveräna småstater förenade till ett stort Kungarike^{xx)}. Landet uppvisar en mängd hemliga gränslinjer och hvar och en af dessa stater har sina folkdräkter, sin historia och sin dialekt^{o)}. I Dalarna äro människorna annorlunda klädda än i Värmland och Hälsingland, ja hvarje socken har sin dräkt".

o) och sin folkkaraktär!)

x)med anledning af Kulturmessan i Kalmar

xx) jämför Strindberg

Haparanda den 18de Juni. Ett märkligt kyrkoherdeval förrättades i söndags i Tändö församling - - - Till synes hela församlingen hade privat öfverenskommit att uteblifva från valförrättningen, hvarvid man emellertid glömt att taga med i räkningen ett från Vesterbotten inflyttadt svenskspråkigt åldrigt par, hvilket begagnade sin lagliga befogenhet och alltså med summa två röster till församlingens ordinarie kyrkoherde valde adjunkten E. Samuelson i Gällivare.

Berlin den 20de Juni. Också det sista 24 timmarna ha medfört en mängd sammanstötningar mellan anhängare och motståndare till omröstningen. Flera personer ha blifvit svårt skadade under de heta striderna, i hvilka tegelstenar, järnskodda käppar och revolverar användts som vapen.

(sidan 30): Den summa afgörandet gäller beräknas Till 3 milliarder mark representerande fyra f.d konungars, sex storhertigar, fem hertigars och sju furstars

sammanlagda förmögenheter^{x)}, för så vidt som de nu äro föremål för strid mellan de detroniserade och deras före detta länder.

Furstarna ha rikligt bidragit till det monarkistiska partiets krigskostnader. Dessa anslår till 20 millioner mark. Motpartens har kräft minst ett par millioner, hvarför ammunitionen sammanlagdt dragit en kostnad af 22 millioner mark.

Intet under alltså att exfurstarna vänta med spänning. I bulletiner från Holland heter det också, att hofvet i Doorn emotser afgörandet med feberaktig spänning. Kejsaren har gifvit sitt ombud i Berlin, adjutanten von Berg order att telegrafera resultaten till Doorn hela aftonen efter hand som de ingå.

Wien den 20de Juni. Från Rom telegraferas att i Franzensfeste i italienska Tyrolen en svensk resande vid namn Bengt Dahlman dömts till 230 dagars fängelse samt att erlægga 9.000 lire i böter och rättegångsom-

o) sammans med redan norpade medel en nätt summa
x) således i medeltal 125 millioner pr August - till - °)

kostnader, emedan han under en resa till Venedig fällt kränkande uttryck om Mussolini

”Exfurstarnas förmögenheter konfiskeras ej! Berlin den 21^{sta} Juni. Klockan 1.30 utsändes på radio från Berlin resultatet af omröstningen i samtliga 35 valkretsar inklusive Berlin. Ja-rösterna uppgingo till 14.409.608, nej-rösterna till 583.355. ogiltiga röster 558.257. I Berlin röstade 972.654 personer ja och 31.077 nej. Ogiltiga röster 45.187.

Omröstningsresultatet innebär, att förslaget om lag om konfiskering af fursteförmögenheterna icke antagits. För dess antagande fordrades som bekant att mer än hälften, det vill säga mer än 20 millioner af samtliga röstberättigade uttalat sig för det samma. Den låga siffran för nej-rösterna finner sin hufvudsakliga förklaring däri, att konfiskeringsförslaget och folkomröstningens motståndare demonstrativt uteblifvit från omröstningen (fiffigt, ty annars hade kanske de erforderliga 20 millionerna rösterna uppnåtts)

- - - Utgången af omröstningen måste betraktas som en betydelsefull demonstration mot de många furstarnas öfverdrivna anspråk men också som en demonstration mot hvarje konfiskering. Här och hvar kommer resultatet att utläggas som en seger för monarkin, men en sådan tolkning är icke riktig. Tyskarna har i dag röstat efter moraliska grundsatser, icke efter politiska. En omröstning på frågan: republik eller monarki? Skulle utan tvifvel ge ett helt annat resultat.

- - - Som man torde erinra sig hade folkyrkandet om en folkomröstning i våras samlat 12 ½ millioner namn. Att det nu trots demokraternas reserverade hållning och centerns öppna motstånd lyckats bringa denna höga siffra ytterligare ett par millioner i höjden, noteras af vänsterpartierna som en stor succe'. Det råder heller inte något tvifvel om att resultatet kommer att betyda ett starkt tryck på riksdagen. Man kan nu räkna med att det kompromissförslag om partiellersättning åt furstarna, hvilket regeringen

förelagt riksdagen, kommer att antagas. Huru vida detta kan ske redan innan riksdagen i nästa månad tar sommarferier anses dock rätt tvifvekaktigt, äfven om socialdemokraterna med all säkerhet komma att öfva påtryckning i denna riktning

- - - På valdagen kunde man möta ett egendomligt demonstrationståg: en kraftmätning med en afbildning af exkejsarens hufvud och en stor svart likkista. En härold förkunnade: Var så god: Var så god: ett slag på Wilhelms mjuka^{x)} panna 10 pfennig, ett hammarslag på den sista spiken i Wilhelms likkista endast 10 pfenning" sid 41

"Franska franc – och regeringskrisen"

Paris den 17de Juni. Hur Frankrikes nya regering än blir sammansatt kan man dock i afaktan göra några reflexioner och den, om tränger sig främst fram är följande: Detta är icke en af de vanliga ministerkriserna, utan en politisk kris, som sätter hela den parlamentariska regimen i gungning. Man har ändtligen kommit till den

x) i samma mening som det engelska "soft"?

punkt då finansproblemet måste lösas med eller mot den parlamentariska majoriteten af en kraftig regering, som påtvingar parlamentet sin vilja. Sker icke så, så går Frankrike till statsbankrutt och francén ryker samma väg som tyska marken.

Detta är hvad Briand låtit höra i följande förklaring till pressen: "Jag fordrar fullständigt inställande af all diskussion, så länge kampen för francén pågår och obegränsad handlingsfrihet (tous pouvoirs) för regeringen i dess arbete för den finansiella upprensningen" - - - En form af temporär diktatur var det således Briand ansåg nödvändig, en "välfärdsregering", som skulle hålla kammaren moltyst och lydlig under fruktan för ökade francfall - - -

- - - Hur skall man nu kunna utgrunda orsakerna till den ihållande francbaissen? Enklaste förklaringen ligger i bristen på förtroende d.v.s. att allmänheten fruktar francéns slutliga sammanstörtande och därför af alla krafter köper utländska valutor (förbudet

däremot kan alltid kringgå och har visat sig fullkomligt verkningslöst) för att ha något säkert baggom ryggen. Till och med små folket har sina byråådor fulla af dollars och pund. Vidare gifvas andra yttre faktorer som spela in^{x)}, och om dom säger nog allmänheten som Raul Péret (förra finansministern) själf: "Detta öfvergår mitt förstånd, jag begriper ingenting^{x)}."

London den 20de Juni. Under veckohelgen ha de båda grufarbetarna Smith och Cook hållit en rad anföranden, i hvilka de bestämdt vägrade att gå med på en längre arbetsdag för grufarbetarna. Båda uttalade emellertid att en lösning på grundval af en lönesänkning eventuellt skulle kunna accepteras. På söndagen höll Smith ett tal i Barnsley, hvori han framhöll, att om man hade att välja mellan lönesänkning eller tillfällig förlängning af arbetstiden så anbefalldes han det förra (!)

I en artikel om den försvarsfientliga

x) finanshajarna? Måtte fanen ta dem

propagandan läses: - - -

- - - Det är ofta kanske inte så mycket innehållet i ett flygblad, som har betydelse i det dagliga arbetet, utan själfva den omständigheten att det är tillåtet att sprida de gröfsta beskyllningar, lögner och invektiv i tryck gentemot befälet, utan att detta kan effektivt ingripa och utan att myndigheterna inskrida. Och hvilka resultat, som propagandan faktiskt ernått inom vida befolkningslager, är alltför påtagligt för dem, som i uniform nödgas utsätta sig för de lägst stående utslagen af antimilitaristiska känslor.

Från Athen meddelas, att general Pangalos har uppläst den bekanta munkrepubliken på berget Athos, anledningen är icke känd men man anser att ett upphävande af klostren ingår som ett led i den förnyelsepolitik som Pangalos har inledt. Den berömda klosterkolonin på Athos grundlades år 968 af munken Athavarios. Sedan 1923 står denna grekisk – ortodoxa munkrepublik under Greklands skydd. Dess

område utgör 314 kvm (! ett vanligt misstag) och republiken omfattar utom 20 kloster äfven 12 byar, 150 eremitbostäder och 250 celler med mer än 5000 grekiska och ryska munkar (som måtte ha det trångt på 314 kvm.)

”Förbudets välsignelser får en bjärt illustration genom följande yttrande af borgarrådet Viktor Karlsson som nyligen återvändt från Oslo.

”På mig gjorde vistelsen i Oslo ett beklämmande intryck. Jag såg där på några dagar flera berusade individer än i Stockholm på en månad. Det är inte bara insmugglad eller hembränd sprit som är orsaken till detta missförhållande utan i ännu högre grad den omåttliga konsumtionen af vin och starköl. Man lär med förkärlek blanda dessa drycker hvilkas rusande verkan därför ytterligare ökas. Restauranger af alla klasser äro alltid fyllda af folk som dricka vin i stora mängder. Någon ransonering förekommer icke, lika litet som något mattvång och detta medför att folk vid restaurangbesök äta litet eller

ingenting for att kunna lägga ned så mycket mer pengar på vin och öl. Det rus som åstadkommes af dessa drycker är äfven af synnerligen otreflig art. Människorna bli inte till en början glada och stimulerade af spriten utan försjunka så småningom i ett tungt rus^{x)}. Som vinet är en dyr vara och det behöfver ganska betydande mängder af det för att kunna berusa sig är detta tvifvelaktiga nöje äfven synnerligen dyrbart, hvilket dock icke synes verka hämmande eller afskräckande. Arbetarhustrur med hvilka jag talade klagade också bittert öfver den omåttliga och ruinerande vinförbrukningen inom arbetsklassen.

(sidan 36) Berlin den 21^{sta} Juni. Om resultatet af folkomröstningen yttrade Scheidemann, socialdemokraternas främste stridsman, när det gäller striden mot monarkin och munkarna: - Vi socialdemokrater ha endast anledning att vara belåtna. Resultatet motsvarar våra förväntningar. De mest optimistiska

x)? Vinrus anses ju vara det ljuvligaste?

spådomar som jag hört inom mitt parti räknade med 15 á 16 millioner röster. Själf hade jag räknat med åtskilligt mindre. Det utöfvades en oerhörd terror. Det fanns hela byar, där man icke vågade deltaga i omröstningen af fruktan för godsägarna och de monarkistiska ämbetsmännen. De visste ju dessa monarkistiska terrorister, att om de läte sina väljare gå till urnorna skulle dessa (urnorna?) rösta ja. Dessutom var omröstningsförslaget ogynnsamt affattadt, om vi hade röstat om ett förslag, som haft någorlunda samma betydelse men icke öppet proklamerat konfiskering, hade vi fått många, många fler röster - - -

- - -Jag kan emellertid icke tro annat än att det var under intrycket af de 15 millionerna röster skall lyckas oss att få en ersättningslag antagen, som är åtskilligt mera radikal än det föreliggande regeringsförslaget.

Om samma folkomröstning skrives: Vi kunna ej underlåta att framhålla att sammankopplingen mellan social-

demokraterna och kommunisterna vid omröstningen uppenbart försvagat chanserna vid det afgörande slaget. Under förhanden varande omständigheter fanns väl ingen annan väg att gå, men kommunisterna ha på vanligt sätt ogeneradt uppträdt i agitationen och därmed ingifvit stora skaror det intrycket att det hela vore en kommunistisk manöver. För borgerliga väljare, som principiellt voro mot furstarna, har det för visso känts motbjudande att rösta samman med kommunister.

London den 21^{sta} Juni. Från New York telegraferas: Amerikas mest spridda veckotidning Saturday Evening Post offentliggör en intressant artikel af finansministern Mellon om Europas krigsskuld till Amerika med rubriken " Vår bästa kund; Mellon understryker att det är de Europeiska gäldenärernas plikt att uppfylla sina förpliktelser till Amerika, men han medger, att "ingen nation bör afkrävas en summa som öfverstiger dess betalningsförmåga. Han framhåller att det är i

amerikanernas eget intresse att göra allt hvad som står i dess makt för att återupprätta och stärka Europas välstånd, enär hela den utländska skulden, 10. 000 millioner dollars, icke har på långt när så högt värde för Amerika i dollars och cents som ett blomstrande Europa är värdt för oss som kund (hear, hear)

Finansministerns konklusion har föranledt New York Times att framställa följande betraktelser, som mycket öppet illustrera Amerikas dolda afsikter att indrifva sina krigsfordringar i Europa. Öfverenskommelserna om krigslånens afbetalning äro endast det inledande steget. Alla måste medgifva att de aftal som ingåtts endast äro provisoriska. Inom få år torde den frågan åter framställa sig, om vi icke mera direkt och tydligt än hittills kunna använda krigsskulden till att bygga de mål för vilka lånen upptagits. Dessa mål äro fred, internationell vänskap, utrikeshandelns återupplifvande och skapandet af nya marknader för Amerikas produktion. För att

uppnå dessa stora fördelar skulle det vara klokt om vi i en snar framtid skickligt gjorde bruk af vår stora strategiska tillgång, Europas skuld. (det vill säga att Europa hädanefter skall tvingas dansa efter Uncle Sams pipa).

”Komplotten mot Mustafa Kemal” (se memo)

Konstantinopel den 22^{dra} Juni. Antalet arresteringar i samband med sammansvärjningar mot Mustafa Kemal, har enligt hvad som meddelas, öfverstigit 200, däribland 25 deputerade af oppositionspartiet samt medlemmar af ungturkiska kommittén befinner sig bland de arresterade.

London den 21^{sta} Juni. Grufarbetarnas Cook yttrade vid en konferens på måndagen att fabriksarbetarna måste bekämpa grufägarna till det yttersta. Arbetarpartiets medlemmar i parlamentet måste vara beredda att bäras ut som lik ur parlamentet hällre än att grufarbetarna bäras ut som ut som lik ur gruforna, hvilket blifva

fallet om åttatimmarsdagen infördes (!!!) Enligt ett telegram från Tanger till Vossische Zeitung ha samtliga spanska officerare, som befunnit sig i Abd-el-Krims fångenskap aflidit. Orsaken, som förtiges i spanska pressen, säges vara den, att de spanska flygare som anlände under de sista striderna^{x)} i Riffområdet, hvarvid icke blott vapenföra män dödades, utan äfven kvinnor och barn samt all boskap. Detta var också anledningen till att rebellernas motstånd bröts så hastigt. För att förhindra bombardemanget med giftbomber förde Abd-el-Krim de spanska fångarna till de hotade platserna, där de också dödades, då de spanska flygarna fortsatte med sina anfall. 23 officerare ha dödats. I Spanien har man hittills hemlighållit att giftgasen användes.

Den Amerikanska rättvisan funderar på att återinföra prygelstraffet och det är framförallt kvinnoorganisatio-

x) ursäkta slarfvig svenska

The Memorial by Mr Dick nr 77b

nerna som äro glödande anhängare af detta straff^{x)}. En af staterna Maryland, har redan införit straffet, det vill säga man har i statens lagar hittat en gammal bortglömd paragraf, som föreskrifver, att en man, som har misshandlat sin hustru eller vuxna dotter skall å dömas straffet.

På grund af att man återupptagit den gamla paragrafen, ägde nyligen den första offentliga pryglingen rum och naturligtvis såg man också till att den filmades.

Stockholm den 23^{die} Juni. "Svältkonstnären" Jolly som gör någon tid sedan satte världsrekord, har i Berlin anhållits för bedrägeri. Han beskylles för att ha låtit sig tillföra föda under svältkuren. Hans manager, med hvilken han råkat i delo, har under edlig förpliktelse afgifvit en förklaring att han genom en öppning i glaslådan stuckit till födoämnen under svälttiden, (om dylika dumheter, som ju ej skada någon, kunna anses straffvärda, bör väl också managern klämmas efter?)

x)jämför salig miss Nightingale

Berlin den 22^{dra} Juni. Den zionistiska organisationens president, professor Weissmann, hvilken just gjort ett besök i Berlin höll därunder ett intressant föredrag om det nuvarande läget i Palestina. Talaren yttrade bland annat:

Åtta år har gått sedan det egentliga arbetet i Palestina började. Palestina har blifvit ett fullkomligt solvent land, hvilket när som helst kan få kredit på den offentliga penningmarknaden. Vi kunna också post för post återbetala vår skuld till England.

Alltsedan gränserna till Palestina öppnades år 1919 har en ständigt växande ström af judiska immigranter gått in i landet. För närvarande invandra mellan 2500 och 300 personer per månad. Nu uppgår Palestinas judiska befolkning till 18 procent af folkmängden och den växer med en hastighet som man för fyra år sedan icke kunde drömma om - - - (allt går väl) - - -

- - - svårigheter och skuggsidor finnas dock. Det första ligger i att landet är så litet. Om vi arbeta tio år till i samma tempo som nu, skall knappast någon jord återstå för oss att bruka i Palestina, ty som sagdt, landet är litet, och detta blir oss ett allt svårare hinder, allteftersom immigrationen fortskrider och utbetalningen går framåt. Af det sagda följer att vi måste slå in på en ny politik (att norpa åt sig – inte nytt). Lika knapp som den odlingsbara jorden är i Palestina, lika fruktbara och bevattningsbara ligga stora områden inom grannländerna^{x)}. Transjordanien är nästan dubbelt så stort som Palestina^{xx)}. För oss är det ett livsvilkor, att England, det öfriga Europa och araberna i hvad på dem ankommer^{o)}, få ögonen öppna för nödvändigheten af att vår kolonisoriska verksamhet^{oo)}, sträcker sig utöfver Jordanfloden.

oo) upprättande af pantlånekontoret?

o) De stackarna få nog sitta emellan(araberna näml.)

xx) Palestina 7.000 eng.kv.m – jämför Sverige 173 000 do.

x) Måtte vara trefligt att vara granne till en judestat.

Jag tror mig kunna säga, yttrade Weissmann att vi judar äro kallade att bidraga till att uppbygga främre Orientens framtid, något som kan ske på två grundvalar, för det första genom att vi stärka de fredliga banden med våra grannar och för det andra genom att vi stärka vår centrala punkt, Palestina.

Från kulturmässan i Kalmar.

- - - På kulturmässans tredje dag höll professor Romdahl ett föredrag om Vasatiden som en kulturell brytnings tid, hvari han bland annat yttrade: - - - Då reformationen genomfördes öfverskuggade kyrkan allt. Men biskop Brasks afresa till utlandet blir symbolen för den kyrkliga makten som ger tappt och den kyrkliga kulturen som försvinner, kyrkorna bli föremål för en hänsynslös plundrings lusta. Deras silfversamlingar sköflas och de textila skatterna försvinna för att af oss återfinnas som dynor, bolstrar, skrifdukar och fönsterlister på de kungliga slotten eller tillskurna till kläder för de kungliga barnen. Genom reformationen var

en hel intellektuell och estetisk kulturvärld förintad – i dess ställe har man fått ett rent gudsord, knaggligt förkunnadt af några obildade och fattiga präster - - -

- - - Om Rütger Essens bok: Europa och världen” skrives: - -

- Han konstaterar att Europa förlorat sin politiska och ekonomiska hegemoni^{x)}. Europas detronisering hvartill man såg tendenser före världskriget, och som Kjellén karakteriserade genom att beteckna världspolitiken som ”Planetarisk” påskyndare under de år de ledande Europeiska makterna satte in alla sina krafter på att ödelägga hvarandra. Under årtionden före krigsutbrottet låg det världspolitiska centrum i Nordsjön, nu har det förflyttats till Stilla havet. Där täfla tre världsmakter om inflyttandet, Japan, England och Förenta staterna. Den Europiska arenan har blifvit en scen af andra ordningen. England är medspelare på båda hållen, men dess imperiala problem stå i första planet. Detta hela planeten omspannande britiska välde är den naturliga

förmedlaren mellan Europa och världen. Dess intressen sammanfalla med den öppna dörren, med allmänt ekonomiskt uppsving och tryggad samfärdsel, med fred och lugnt framåtskridande.

- - ”Inbördeskrigen hade i det nya Kina blifvit en periodisk företeelse. Vanan att begagna våld sitter alltid i när den en gång förvärfvats, och i Kina erbjuder det inga svårigheter att värfva hur många kulis som hälst.

En Kines kan svårligen tänkas vilja offra sitt lif för ett mera allmänt syfte, men däremot gärna för en slant. Och denna slant kan vara rätt liten, ty tillgången på soldatmaterial är oerhörd. Men pengarna måste fram. Icke ens den dummaste kuli säljer sitt lif på kredit.

Det behöfs alltså åtskilliga kontanter för ett Kinesiskt inbördeskrig. Få trupperna ej pengar, plundrar de och ackordera de med fienden om kapitulation eller öfvergång (jämför de tyska lansknektarna)

ej håller vapenleverantörerna gifva kredit. (Tuchunernas^{x)} politik kräver sålunda ständig tillgång på pengar och för detta ända mål inlåta de sig ofta på mycket egendomliga geschäft. Själva krigföringen blir i regel föga blodig och mindre ödeläggande än man kunde vänta. Man slåss mera med mulor än med vapen. Men alltid får likväl den civila befolkningen sitta emellan”.

(Europa och världen)

Om den engelska storstreiken skrives bl. a

- - - storstreiken bröt samman trots att den fördes på ett sätt som kunde behålla sympatierna från neutrala och moderata kretsar inom fackföreningsvärlden. Hade aktionen förts mera direkt äfven på politiska linjen, så skulle den stått på hufvudet ännu snabbare, med ännu mer beklagliga efterverkningar för dem som togo del i den. Flera af Englands främsta fackföreningsledare ha intygat detta.

Bland

x) militärguvernörerna.

vittnena vid skranket befinna sig män sådana som Thomas, Clynes, Cramp och MacDonald . Den sistnämnde skrifer i Answers:

Intet samhälle skall någonsin tillåta en storstreik att lyckas i den mening att den leder till samhällets underkastelse - - - Den idén har vuxit fram, att man genom att föga streik till streik, genom att bilda kampallianser af fackföreningar förmår skaffa sig rättvisa på bästa sättet. Denna uträkning är ”fundamentalt oriktig”. Verkstadsarbetarna i streik skola ej göra grufägarna mera, men sannolikt sina egna arbetsgivare mindre förhandlingsvilliga. En järnvägsstreik, ansluten till en grufstreik kan ej hjälpa till att reorganisera grufvorna, men kommer snarare att desorganisera dem. På den leden går dit icke att få denna gamla gnisslande värld att röra sig framåt. Våld föder blott våld. Då en storstreik bryter löst riktas slaget

visst inte mot arbetsgifvarna utan mot folkets breda massa. Motståndet förstärkes i samma proportion.

Under en interview yttrade en svensk ingenjör som efter en sjuårig vistelse i U.S.A nyligen återkommit till Sverige.

- - - Ett allmänt intryck af min Amerika resa, som är mycket starkt, är den ständiga optimism som går genom allting därute. Amerikanen har verkligen förmågan att inbilla sig att allt skall gå bra bara han sätter i gång och därför går det också bra. Det är onekligen en viss skillnad mot klagolåten här i Sverige. - - -

(Hur lyder det gamla ordspråket: "Rask vågadt är hälften vunnet" – eller något ditåt)

Af diskussionerna under en nyligen i London hållen konferens om mutor framgick att mutsystemet florerar i afsevärdt hög grad^{x)}, icke allenast i England utan i alla länder där lag däremot redan skapats och där den fortfarande saknas - - - En kongress del-

x) och har starkt tilltagit efter kriget

tagare af engelsk nationalitet framhöll bland annat att han under loppet af fem år erbjudits mutor i sitt eget land ej mindre än 27 gånger och i andra länder 137 gånger (Den store uppfinnaren och verkstadsägaren Helge Palmcrantz påstod att alla verkmästare togo mutor af leverantörer till resp. verkstäder och Konny Zilliacus säger i sin bok: "Korruptionen i Ryssland" att af 1000 tsaristiska ämbetsmän taga 999 mutor. Mr Dick själf mutade den ståtliga guldsmidde polismästaren i Kola med - - 5 rubel i ett passtrassel)

Neapel den 23^{die} Juni. En balkong störtade i går ned från ett hus i Neapel hvarvid 9 personer dödades och 5 blefvo svårt skadade. Grundaren af Neapels fascistorganisation, kapten Padovani hade med anledning af sin namnsdag besök af vänner och då en folksamling nere på gatan kräufde att Padovani skulle hålla tal steg han jämte sina gäster ut på balkongen. Han hade

knappt börjat sitt tal förrän balkongen störtade i gatan från fjärde våningen. Samtliga Padovinis fascistiska gäster och han själf dödades^{x)} medan ett flertal personer på gatan skadades.

London den 23^{die} Juni. En stark trupp kinesiska banditer ha angripit den portugisiska kolonin Machano nära Kanton. Portugiserna försvarade sig tappert och lyckades tillbakaslå anfallet. Banditerna efterlämnade 300 döda och 150 fångar.

”Den heliga mattan föranleder blodsutgjutelse”. Tidningen El Mokattam innehåller ett från arabiskt håll lämnadt meddelande att allvarliga sammanstötningar ägt rum i närheten af Mecka mellan wahabiterna och trupper som eskorterade den heliga mattans procession. Wahabiterna försökte hindra de i processionen medföljande egyptiska musikkårerna från att spela. Sultan Ibn Saud sände truppförstärkningar, men under det dessa försökte återställa ord-

x) (a good riddonce)

ningen gåfvo egypterna eld på massan hvarvid 25 personer dödades. Sultanen begaf sig då själf till platsen och lugnade folket samt varnade det för att förgripa sig på den heliga mattan. Processionen med mattan fick därefter oantastad fortsätta till Mecka.

Paris den 25te Juni. Från Madrid meddelas till Le Petit Journal:

Polisen har upptäckt en komplott mellan avancerade liberala och republikaner mot den rådande regimen. Ett stort antal personer ha häktats, däribland många intellektuella och två f.d. deputerade. Äfven ett antal militärer på höga poster, bland andra generalerna Weyler^{x)} och Aguilera, lära vara komprometterade i saken.

Hamburg den 24de Juni. Kriminalpolisen har kommit en omfattande

o) att sälja cubanska pensionsflickor till bordeller^{oo)}

x) Som guvernör öfver Cuba förvärfvade sig Weyler på sin tid världsrykte genom^{o)}

oo) sidan 62

smuggling med narkotiska medel på spåren. Vid undersökning af en fran Budapest till Shanghai designerad sändning, som angafs innehålla grafstenar, fann man, att de af konstgjord sand förfärdigade stenarna innehöllo små bleckdosor med heroin (knepigt). Giftsändningen, innefattande 457 lådor, beslagstogs. Det i Hamburg varande ombudet, en amerikan vid namn Ames Dolan har anhållits. För en annan i stor skala organiserad smuggelaffär, vid hvilken man begagnat sig af dubbelväggar i kassaskåp för giftets transport ^{x)}, söker polisen två sibiriska köpmän.

”Upprättandet af den Syd – Afrikanska unionen – endast sju år efter det förbittrade boerkrigets afslutande – utgör en af brittiska statskonstens största triumfer i senare tid. Äran härför tillkommer i icke ringa mån lord Milner, generalguvernör i Sydafrika 1897 – 1905, hvars

x) också knepigt

försonliga efterkrigspolitik i hög grad lyckats förbereda Sydafrikas enande. Hotande tecken hafva visserligen tid efter annan försports i fråga om verkets hållfasthet, men det har dock hittills bestått profven såväl under krigsåren som senare

- - - Under världskriget fördes befälet^{x)} i Sydvästafrika af de kända för detta boergeneralerna Botha och Smuts. Tyskarna ockuperade kort efter krigsutbrottet Walfish Bay samt erhöilo efter några månader bistånd af en boerrevolt under ledning af Maritz, Beyer och den gamle De Wet som sålunda kom att stå i fält mot sina gamla stridskamrater från boerkriget. Till lycka för England bestod emellertid den Sydafrikanska lojaliteten det hårda profvet^{x)}, upproret fick ej någon nämnvärd tillslutning, och ett år efter krigsutbrottet var den ganska svåra kampanjen lyckligen slutförd i och med

o) försoningspolitik

x) på Engelsk sida, hedrande för engelsmännens^{o)}

tyska Sydvästrafrikas fullständiga eröfring och den sista tyska truppstyrkans kapitulation.

Halmstad den 24de Juni. Till stadsfiskallen^{x)} i Halmstad har anmälts en i Halmstad och kringliggande bygder mycket anlitad "chiropraktiker, för detta professionelle brottaren Isak Johnson, med yrkande om ansvar för olaga utövande af läkaryrket. Den närmaste orsaken till anmälan, som ingått från en kvinlig för detta patient, är att Johnson vid behandlingen af kvinnan i fråga gått något (!) vårdslöst och hårdhänt till väga. Enligt hvad legaliserade läkare senare konstaterat har nämligen "Doktor" Isak Johnson vid sin behandling brutit två refben på kvinnan^{xx)}. Dessutom har han vid elektrisk behandling brännt samma patient, hvarvid ett svårartat brännsår uppkommit

Se sidan 86, Kom i "ryska röran"

Washington den 24 juni. Polarflygarna

xx) Han var inte för inte professionel brottare

x) pardon! stadsfiskalen

löjtnant Byrd och kapten Bennet återkommo idag hit, välkomnade af ett stort antal af Amerikas mest framstående personligheter, bland dem presidenten Coolidge, som till flygarna öfverlämnade Hubardmedaljen.

Presidenten i Geographical society förklarade i sitt hälsningstal, att en af sällskapet tillsatt kommitté funnit flygarnas uppgifter om polflygningen fullt bekräftade. Löjtnant Byrd anser sig som bekant ha nått nordpolen den 9de maj (sidan 58) - - - General Wayler, ett högt lysande namn i Spaniens militär historia under sista halfseket, framföres som kuppmakare vid 88 års ålder. Mest bekant^{x)} är denna ärekrönte och med höga titlar och poster hedrade åldring från sin verksamhet som generalguvernör på Cuba åren 1896 – 1897, då han med utomordentlig kraft men också med enastående hänsynslöshet sökte kufva upp-

x) (som hvit slafhandlare)

roret där, hvilket dock misslyckades. Weyler har under de senaste åren gång efter annan nämnts i samband med regimförändring i Spanien och bland annat utpekats som Primo de Riveras blifvande efterträdare.

På sista tiden ha ju ryktena om Primo de Riveras tillbakaträdande hvilat. De nu afslöjade kupp – planerna visa emellertid att oppositionen alltjämnt är vaken och aktiv i det fördolda sidan sidan 69

Om de franska krigsskulderna till Förenta Staterna. Och England skrifver Osborne:

- - - 1) att Frankrike under inga omständigheter behöfver betala mer än hvad det mottager från Tyskland eller öfriga Europeiska gäldenärer. 2) att det ända till francens definitiva stabilisering får betala i frances, icke dollars, endast i den mån detta kan ske utan att skada den franska valutan. - - - Fordran, att Frankrike för 62 år framåt skall förbinda sig att betala i dollars, alltså i fullkomligt oberäkne-

liga summor, synes naturligtvis den franska opinionen rent orimlig. Här komma höger och kommunister att rösta tillsammans med socialister och radikaler. Och stämningen mot de anglosachsiska fordringsägarna har blifvit allt bittrare under de senaste dagarnas kris. Särskilt engelska pressen har obeslöjadt ställt i utsikt Frankrikes ekonomiska vasallställning. Det är oförsiktigt af Daily News att fälla det omdöme, som återges i hela den franska pressen och som lyder: "Om Amerika och England påkallas till Frankrikes hjälp, så måste de fordra hänsynslösa inrikespolitiska reformer, ställda under direkt kontroll af representanter för ifrågavarande länder (!!!)

Det är förklarligt, att franska parlamentet och hela allmänna opinionen reagera mot så uppenbara tendenser till Frankrikes försättande under ekonomiskt och politiskt förmyndarskap – och det senare följer ju ofrånkomligt af det förra!

Men ratificeras icke Washingtonaftalet så går Frankrike miste om det lån på fyra eller fem milliarder som – med hjälp af den redan befintliga guldkassan i Banque de France – är oundgängligt för franc'ens stabilisering - -

- - - Hos allt väl underrättadt folk befästes den öfvertygelsen att det blott ges två lösningar: antingen lyckas man med Anglo- amerikansk hjälp stabilisera franc'en till 10 à12 centimer(!) eller också går franc'en samma väg som tyska marken och den afsomnade pappersfranc'en blir ersatt med guldfrancs. Till den ena eller andra lösningen torde man komma inom de närmaste tre eller fyra månaderna.

Oslo den 26te Juni. Enligt meddelanden till Tidens Tegn från Nordkap ha 300 hinduer af hög kast firat gudstjänst där midsommardagen Enligt hvad de uppgifvit kommer man hvarje år att fira en dylik gudstjänst i midnattssolens trakter.

Paris den 25te Juni. Ett rykte berättar

att Italiens kronprins Umberto inom kort skall ingå förlofning med Mussolinis enda dotter Edda, som bekant hade ett äktenskap planlagts mellan kronprinsen och belgiska kungaparets dotter. Detta giftermål uppgafs emellertid nyligen af okänd anledning.

”Hvad fordom timat - - - den 26te Juni 1709 satte svenskarna sig i marsch mot det kejserliga lägret vid Poltava. Det var under ovanligt ogynnsamma förhållanden svenskarna nu ryckte till denna strid, som Karl XII så länge eftertraktat. Af deras en gång så stolta armé återstodo nu endast 18. 000 stridbara män och af dessa måste åtminstone 5. 000 man lämnas ur räkningen, då de beordrats till Poltava, trossen eller annorstädes. Vid trossen måste äfven svenska kanoner kvarlämnas till följd af bristen på ammunition. Mot denna svenska här kunde tsar Peter sätta upp 56. 000 man och ett artilleri på 72 kanoner. Och ryssarna stodo i ett väl befästadt läger, infanteriet bakom en väl bestyckad vall

invid själfva flodstranden, rytteriet på den stora slätten framför, som var skyddad af stora skogar och försvarades af två linjer skansar. London den 25te Juni. Under debatten om Sovjetrysslands propagandametoder i England utspelades i eftermiddag i underhuset bråkerier af en karaktär som hör till ovanligheten i engelska parlamentet. Regeringen utsände i går kväll en blå bok, innehållande ett antal dokument, som beslagtogs i höstas under en polisrazzia i engelska kommunistpartiets högkvarter. Denna blå bok, utgjorde utgångspunkten för debatten i dag. Bland talarna märktes Lloyd-George som sade: -

- - Frågan är alls icke om vi gilla kommunisterna och deras ryska pengar, utan om vi böra afbryta de diplomatiska förbindelserna och upphöra att drifva handel med Ryssland, därför att vi icke gilla den ryska regeringens metoder^{x)}. När fanns det i Ryssland en regering som vi kunde gilla? frågade Lloyd-George under arbetarpartiets bifall. Revolutionen i

x) javisst, annars bli ni hälare

Ryssland var reaktionen mot den mest grymma och förfärande korrupktion som världen någonsin upplefvat.

Utrikesministern Chamberlain förklarade att två frågor föreligga: Hade engelska regeringen goda grunder att beklaga sig öfver Sovjetregeringens uppträdande? Och i så fall: skulle det vara riktigt att afbryta de diplomatiska förbindelserna och uppsäga handelskontakten? Den första frågan vill jag utan dröjsmål besvara i jakande, men på den andra frågan måste jag svara nej, enär jag inte tror, att det skulle vara till gagn för världsfreden om vi gingo så långt som till att afbryta de diplomatiska förbindelserna. Om någon skulle fråga mig om Ryssland hållit handelstraktaten skulle jag svara: Nej, det har det inte. Talaren antydde; att de pengar som nu sändas från Ryssland till stöd åt de streikande engelska grufarbetarna, åvägabragts genom en tvångsavgift från arbetare hvilkas aflöningar låge långt under arbetslönarna här i landet.

Detta yttrande gaf anledning till larm från arbetarbänkarna, som efter hand blef så våldsamt att Chamberlains tal fullständigt drunknade i bullret. Hvarför talmannen till sist såg sig nödsakad att afbryta sammanträdet.

(sidan 63) Paris den 26te Juni . Den i Spanien afslöjade komplotten visar sig ha varit af långt större omfång än man först antog och torde ha utgjort en verklig fara för diktaturen. I hvarje fall är den en typisk yttring af det missnöje som i de mest olika kretsar i Spanien råder med den nuvarande regimen.

Öfver 200 ha häktats, däribland flera generaler, en mängd för detta republikanska deputerade och en mängd intellektuella som samlats i den berömda litterära cirkeln Athenee i Madrid.

Det meddelas att allt nu är lugnt i Spanien, och för att visa att så är fallet ha konung Alfonso och hans drottning afrest till Paris och skola imorgon närvara vid Grand Prix täflingen vid

Longchamps.

Utan tvifvel har resan också en politisk sida. L'Oevre befarar, att han kommer att fordra Abd-el-Krims hufvud, som den offentliga meningen i Spanien kräver. Tidningen framhåller att Frankrike måste bestämdt vägra att utlämna den besegrade åt spanjorernas hämnd, enär det skulle skada Frankrikes prestige i Marocko. Från Mexico meddelas att Rafael Molvarez, medlem af deputerade kammaren, har tillkännagifvit sitt kandidatskap för återval enligt en plattform, hvori bland annat ingår att "kongressens underhus skall afväpnas. Don Molvarez påstår att 90 procent af kammarens ledamöter under den just nu avslutande sessionen regelbundet uppträdde beväpnade med två revolverar medan återstoden var försedd med från en till sex revolverar hvardera.

Parlamentsdebatterna i Mexiko

äro kända för sin lifliga karaktär.

(sex revolverar! Mexikanerna sporta ju vida böxer, men det torde bli ett svårlöst problem att placera sex revolverfickor på dem)

Enligt ett till utrikesdepartementet ingånget telegram har för detta kanslisten vid svenska beskickningen i Mexiko, August Kant mördats i San Pedro i staten Oaxca.

- - - En föreställning eller rättare illusion är oskiljaktig från all fransk koloniasatorisk verksamhet. Fransmännen tro sig nämligen alltid vara varmt älskade af de underlydande inhemska folken. Ingen än så hårdhänt besvikelse kan för längre tid taga dem ur denna illusion. Därmed skulle fransmännen tro på världsordningens ohjälpligt rubbas. Rättvisa, kultur, framåtskridande och la France äro ett. Ofta ser man i franska koloniala hufvudstäder en staty af la France ömt omfamnande en annamitisk kvinna eller ett-

-Piccaninnies – små söta vilddjur

barn eller någon annan fransk skyddsling, monumentet är till yttermera visso alltid försedt med inskriptioner, förhärlogande franska ideal och det infödda folkets kärlek till detsamma.

Något dylikt vore otänkbart i en engelsk koloni. Mellan engelsmännen och de infödda reser sig en iskall ogenomtränglig mur. Engelsmännen inbilla sig ingalunda vara älskade af de infödda och önska knappast häller vara det. Instinktivt förakta de alla främmande raser^{x)} och stå sins emellan gentemot detta i orubblig sammanhållning, social lika väl som politisk.

Den engelska framgången på kolonialpolitikens område är emellertid ingalunda uteslutande baserad på klokt utnyttjande af egna intressen. Den grundar sig äfven på en kärf, osentimental rättrådighet och ett konsekvent tillämpande af minsta medlets lag i fråga om organisatoriska och admi-

x) äfven européer – se Thackerays ”continental Snobs”

nistrativa åtgärder, särskildt yttrande sig i förmågan att utan onödiga ingripande utnyttja de infödda folkens egna institutioner hear, hear! - - -

- - - Den hvita rasens förhållande till de färgade är öfver hufvud det kanske svåraste af de yttre problem som Europa för närvarande står inför, och till hvilka de närmast följande generationerna^{x)} icke skola kunna undgå att taga ståndpunkt.

(Europa och världen)

”Predikan mot revyerna”

Ett uttalande från predikstolen vid högmässan i Engelbrekts församling i söndags, har väckt en viss uppmärksamhet. I anslutning till dagens text kom kyrkoherde J. Lindgren in på det osunda och depraverande nöjeslif, som enligt talarens uppfattning breder ut sig mer och mer i Stockholm. – Om Kristus – så ungefär yttrade talaren - i våra dagar skulle bedöma till exempel den revyteater som nu kväll efter kväll exponeras den ohöjlja

x) den närmaste generationen

nakenheten^{x)}, så skulle hans dom bli sträng. Det är ohyggligt att dylika offentliga föreställningar, där köpta kvinnokroppar utgöra publikens främsta lockelse, skola applåderas af en allmänhet, som till stor del räknar sig till de så kallade bildade klasserna. Till dem som drifva denna rörelse skulle Kristus säga: ”Ve dem som komma så mycken förförelse åstad; det vore bättre att en kvarnsten bundes om deras halsar och att de sänktes i hafvets djup.”

- - - ”Den 28de Juni 1914^{o)} tvingas Tyskland till freden i Versailles, en fred som utan öfverdrift väl torde kunna kallas den mest förödmjukande som någonsin bjudits ett land som förut räknats som en af världens stormakter (till på köpet den militäriskt starkaste)

- - - ”Det sades om den i Sarajevo mördade österrikiske tronföljarens morganatiska gemål (i parentes sagt ett rifjärn)

x) sicken puff för den teatern!

o)RED.ANM. *faktafel, freden skrevs under 1919, första världskriget började 28 Juli 1914*

”att hon var i stånd att dränka hela riket i blod för att vinna kejsarkronan åt sig själf och tronföljden åt sina barn.

London den 28de Juni. Grufarbetarförbundets sekreterare Cook har i ett offentligt tal yttrat, att om regeringen toge tillbaka förslaget om åttatimmarsdag vid gruforna samt låte grufdriften återupptagas på samma villkor som de före streiken gällande lofvade han, att han och hans kolleger skulle hjälpa regeringen i arbetet på att åstadkomma ett system för lönereglering, hvarigenom lönerna kunde bestämmas med definitiv gilltighet utan att obligatorisk skiljedom behöfde tillgripas. Man borde icke begära några uppoffringar från grufarbetarnas sida så länge vinsten hölles obesuren för grufägarna, mellanhänderna och andra, som skördade en ofta oberättigad vinst af denna industriella verksamhet.

(observera: Stenkolsbrytningen har, åtminstone i en mängd grufvor, som arbeta

under ogynnsamma förhållanden varit förlustbringande på sista tiden. Carnegies (?) förslag att nettovinsten vid ett industriellt företag, sedan kapitalränta, företagsvinst, afskrifningar m. m frändragits, skall i viss proportion delas mellan arbetsgifvare och arbetare, förefaller resonabelt – arbetarna skulle då få intresse för att affären går bra – se memo)

”Om Kristus komme till London”

London den 28de Juni. Hvad skulle ske om Kristus komme till London? frågade Lloyd-George i ett anmärkningsvärdt tal, som han höll igår i London. Om Kristus hade varit här under generalstreiken, är jag alldeles säker på, att alla hans uttalanden skulle blifvit bannlysta från British Gazette, förklarade Lloyd-Georges –

Winston Churchill skulle ha dragit sin redaktionella blåkrita tvärs öfver Bergspredikan och inrikesministern skulle ha satt talaren under observation som en samhällsfiende som predikade doktriner som voro farliga för landets säker-

het. Hans doktriner voro revolutionära och vi skulle ha behandlat honom som vi behandla alla som predika revolution.

I Sörmlands Läns Tidning lästes häromdan: - - - Under fjolåret infördes till Sverige icke mindre än 41 millioner ton kaffe - - -

- - - (att vi äro de värsta kaffekolkarna i Europa är ju känt, men att vi konsumera omkr. 20 kilo kaffebönor per dag och moster, kan ej i längden vara hälsosamt)

Automobilernas offer i U.S.A. Enligt nu föreliggande statistik dödades under 1925 i Förenta Staterna genom överkörning af automobiler icke mindre än 25 000 personer, medan 750 000 personer skadades, af de dödade voro icke mindre än 6000 barn under 15 år.

(Om ovanstående statistik är riktig, hvilket betvivlas, skulle cirka hvar 80de yankee ljuta döden på grund af automobilolyckor)

”Mussolini som samhällsreformator”

Rom den 30de Juni. Ministerrådet har beslutat utföra förbud mot till-

verkning af lyxmöbler: inga nya kaféer konditorier, ballokaler etc. få vidare öppnas. Tidningarna få endast utkomma med sex sidor (!^x). Arbetsgivarna skola erhålla rättighet att förlänga arbetstiden med en timma.

London den 30de Juni. Antalet arbetslösa hade den 21^{sta} Juni ökats med 4701 till 1. 634. 700. I denna siffra är de till ett millionalt uppgående streikande grufarbetarna icke inräknade.

- - - Grufarbetarförbundets styrelse har efter en granskning af läget enhälligt beslutat att motsätta sig hvarje ökning af arbetstiden eller löneminskning.

I en officiell kommuniké om grufarbetarnas hållning till regeringspropositionen om grufindustriens reorganisation betecknas denna som ineffektiv och icke på något sätt motsvarande hvad som utstakats i kolkommissionens rapport, på hvilken propositionen grundar sig.

x) (Då bli de väl stora som lakan?)

Man har beslutat att möta förslaget med orubblig opposition och göra allt för att bestämmelserna icke skola bli effektiva - - -

- - - (bråk i parlamentet) - - - Arbetarpartiets ändringsförslag förkastades med 355 röster mot 163. Sålunda har regeringspropositionen genomgått andra läsningen.

Några af arbetarpartiet började sjunga "The red flag" under det omröstningen pågick, men nedtystades av talmannen.

Paris den 29de Juni. Definitivt beslut har nu fattats att placera Abd-el-Krim på Madagaskar. Detta är en kompromiss mellan Spaniens kraf om sträng bestraffning af Riffhövdingen och Frankrikes önskan att arrangera en komfortabel landsförvisning.

Berlin den 28de Juni. Enligt ett telegram från Barcelona är situationen i Spanien ytterst hotande, garnisonen i Valencia står, under ledning af officerarna i fullt uppror. Trupperna, som regeringen ämnade dirigera dit, vägrade att resa. Däremot ha flera generaler afrest från Madrid

till Valencia för att öfverklaga ledningen af upproret.

Enligt de sista underrättelserna ha garnisonerna i Parmo och Barcelona slutit sig till den antidiktatoriska rörelsen.

Öfver hela landet cirkulera de vildaste rykten, en följd af den stränga presscensuren

- - - Äfven om det skulle lyckas regeringen att åstadkomma stillestånd är dess ställning starkt hotad, ty det har visat sig att armén i likhet med den borgerliga intelligensen önskar ett omedelbart slut på undantagstillståndet. Man tager mycket illa upp att konung Alfonso lämnadt landet i detta högst kritiska ögonblick och man säger att han rest för att ge diktatorn fria händer.

För att få en förklaring till hvad som skett bör man komma ihåg att det absolut icke gäller en antimonarkistisk utan en konstitutionell rörelse. Primo Di Rivera har tagit fullständigt fel, när
(fortsättning sidan 1 nästa häfte)

(forts. fr. sid. 100. f. häft. på "Ryska röran".

att demokratin är det säkraste värdet för en social och ekonomisk utveckling som för fram till det moderna industrisamhället och därmed också aktualiserar socialismens problem. Under "Krigskommunismens" dagar hade vi ju också möjlighet att visa hur kommunisternas arbete helt enkelt gjorde livet odrägligt för hela folket.

- - - De senaste inre striderna i Kina ha resulterat i en afgjord tillbakagång för det Sovjetryska inflytandet i Nordkina. Samtidigt har det engelsk-japanska inflytandet ökat. Den "Kristne generalen" Feng-Ju-hsjangs af Moskva understödda parti är så godt som slaget och den under dess inflytande stående Pekingregeringen är störtad. Kort sagdt, Sovjetrysslands hittillsvarande politik i Kina har gjort fiasko. Man kände sig alltför säker, hotade efter högt föredöme med militära våldsåtgärder och blottade därigenom alltför

tidigt sina verkliga afsikter. Detta ledde till att de dittillsvarande fienderna Wu och Tsjang åter sammanfördes och med förenade krafter lyckades slå Feng.

Moskva den 17de Juni. I sitt trängande behov af pengar börjar Sovjetmakten att taga under allvarligt öfvervägande ett samarbete med det privata kapitalet. De privata kapitalisterna synas emellertid tveka om de skola mottaga de anbud, hvilka sovjetmakten är färdig att framlägga. För några dagar sedan vände sig därför Rykov på ett möte till privatkapitalisterna med en bön till dem att glömma det förflutna och ge Sovjetmakten sitt understöd.

- - - Till följd af den hotande ekonomiska krisen har revolutionära krigsrådet meddelat, att soldaternas och befälspersonals sold för Juni icke kommer att utbetalas före den 10de Juli. Af samma skäl har man beslutat att icke inkalla värnepliktige födda år 1904 till tjänstgöring i oktober, utan tidigast i december.

”Ny motgång för Sovjet i yttersta Östern”

Den af sovjetregeringen till Mukden utsände befullmäktigade Serebriakov telegraferar att hans underhandlingar med Tjang-Tso-Lin misslyckats, sovjets emissarie har hufvudsakligen underhandlat om tre frågor: Tjang-Tso-Lins återtagande af sin fordran om Karachans återkallande, erkännande af sovjets fackföreningar i Charbin, samt införandet af en blandad rysk-kinesisk domstol i den rysk-kinesiska zonen.

Det sista önskemålet vore faktiskt liktydigt med återställande af exterritorialrätten, hvilken sovjetmakten för två år sedan frivilligt afstod från.

Serebriakov förklarar sitt misslyckande med engelska intriger, och meddelar att han omedelbart afreser från Mukden.

London den 19de Juni. I ett tal vid ett stort möte i London har Churchill kraftigt vändt sig mot Sovjetryssland. Han förklarade bland annat, att det i England pågår en oupphörlig bolsjevikisk under-

mineringskampanj. Om det skulle lyckas bolsjevikerna att kasta imperiet öfver ända, tro de att vägen skall ligga jämnad för dem. Ett allmänt blodbad skulle följa och dessutom ett universellt tyranni. Situationen vore riskabel och han varnade affärsmännen att låna ryssarna pengar. Regeringen håller visserligen ett vakande öga på hvad som sker, men affärsmännen måste dock uppmärksamma den risk, som de löpa, och de måste inse att under inga omständigheter kan det brittiska finansdepartementet påtaga sig något ansvar i händelse dessa pengar skull gå förlorade - - -

- - - - De ryska bolsjevikerna ha ruinerat sitt eget land, men de äro ur stånd att ruinera England. Sovjetherrarna trodde tydligtvis, att de åtgärder, med hvilka de kunde lura de ryska musjikerna också skulle passa engelsmännen. Hvad ryska regeringen sände grufarbetarna i form af penningunderstöd var en obetydlighet i jämförelse med det ryssarna stulit från

britiska undersåtar. Churchill yttrade vidare att att han personligen hoppades, att han måtte få upplefva den dag, då en civiliserad regering kom att sitta vid rodret i Ryssland, eller då England gjort slut på de föregifvna fredliga förbindelserna med ett folk som endast önskar att kasta oss öfver ända (hear,hear). Med hänsyn till den traditionella kontinuiteten i engelsk utrikes politik har dock Englands regering funnit att ögonblicket för en öppen brytning (ännu?) ej var inne.

London den 19de Juni. I ett tal i Luton yttrade lord Birkenhead beträffande frågan om förbindelserna med Ryssland, att om ej en ändring i läget inträffade, blefve det nödvändigt för regeringen att på nytt taga frågan i^{x)} skärskådande. Då finge man öfven afgöra om det vore välbetänkt att bibehålla förbindelser med ett land, hvars rundt hela världen erkända afsikt var att underminera den storhet som af his-

x) dess helhet i - -

torien tillkommer Storbritannien.

”Sovjet närmar sig Turkiet”

Konstantinopel den 20de juni. Den Turkiska tidningen Saa Saat meddelar att Rykov och Stalin ämna bege sig till Turkiet inom kort. Resans syfte är att återställa ett intimt samarbete med turkiska regeringen.

Moskva den 24de Juni. I går ägde stora demonstrationer rum i Moskva. En folkmassa trängde sig in i engelska affärsmäns kontor, förstörde inventarier och körde ut personalen. En stor polisstyrka måste tillkallas för att återställa ordningen. Det hus hvari Englands Charges d' affaires residerar bevakas nu af militär för att förhindra våldsamheter.

(Hedrande för engelsmännen att bolsjevikernas ilska hufvudsakligen tyckes vara riktad mot dem.)

sid 61. En elektriker har roat sig med att utmåla hur världen kommer att te sig när vi lärt oss att koncentrera och ackumulera den

elektriska energin. Den lätta ackumulatören är framtidens lösning. En kondensator som får samma effekt väger till exempel en hundra del av de nuvarande skulle åstadkomma den största revolution inom industrien som världen hittills varit med om. Fabriker behövs ej längre läggas i närheten av kraftkällorna, och ändå tarvades inga långa och dyrbara ledningar. Elektriciteten kommer i stället att koncentreras på lätta ackumulatörer, som med järnväg eller ångare fraktas till förbrukningsorten. Zambesifallen i Afrika, som representerar 35 miljoner hästkrafter eller mer elektricitet än hvad som för närvarande går åt i hela världen, bli därefter tillgängliga för hela världen. Den elektriska energin bli också så billig då, att kol och petroleum bli öfverflödiga som kraftkällor.

Aeroplanet blir naturligtvis det härskande transportmedlet. Och med detta kan man tack vare maskineriets ringa tyngd gå upp ända till 15 000 meters höjd, där luften är så tunn att farten kan uppdrivas

till 1000 kilometer i timmen - - -

(Frågas: hur arbetar en propeller i approx , lufttomt rum?)

Reval den 25de Juni. En i sitt slag enastående skandal upprör för närvarande Estlands politiska kretsar. Estniska envoyén i Moskva, förra utrikesministern och riksdagsmannen Aadre Birk har i dagarna afskedats sedan estniska regeringen upprepade gånger kallat honom till Reval för att afge förklaring om sitt alltför medgörliga uppträdande mot Ryssland - - -

(Mr Birk gaf f-n i kallelserna och schappade)

- - - Envisa rykten förmäla att Birk stått i intimt förhållande till bolsjevikerna hvilka först varit högeligen belåtna med honom, hvarefter de på lämpligt sätt afslöjat honom för estniska utrikesministeriet och själfva påyrkat hans rappellerande från Moskva. - - -

- - - På många håll ansågs Aadre Birk som Estlands främste kännare af Ryssland och rysk politik.

- - - I modern europeisk politik räknar man relativt litet med det för vår världsdel till slut afgörande (hear,hear) problemet Ryssland, stärkt med asiatiska krafter. Där ligga de verkligt aktuella farorna för freden. Det existerar något af blind naivitet öfver världsdemokratiens sätt att för närvarande tro sig reglera stora internationella spörsmål. Det hör till det moderna förflackade systemet att lita till och tro på formlers magiska inverkan. Hur litet har till exempel den moderna fredsrörelsen förstått de krafter, som erfordras för upprätthållande af fred - - - Man har nyligen haft en så kallad nedrustningskonferens i Genève, som emellertid icke ledt till något resultat. För fredstillståndets upprätthållande i Europa skulle en motsatt utgång varit högst beklaglig. Endast i politik obevandrade tro, att upprätthållandet af fred inom vår världsdel

är möjlig utan väpnad makt inom Europa mot eventuella angrepp österifrån. Annan politik faller utom ramen för praktisk fredspolitik.

I en intressant artikel^{x)} om en af F.V. Nasjivin skrifven bok om ryska folket inom all samhällsskikt läses bland annat: se n.s

Från Moskva telegraferas. Med anledning af de engelska ministrarnas uttalanden i fråga om de ryska streikunderstöden och debatten härom i Parlamentet har utrikeskommisariatet publicerat en svarskommuniké. I denna förklaras kategoriskt att den ryska handelsdelegationen i England liksom i öfriga länder strängt afhållit sig och fortfarande afhåller sig från förbindelsen med de kommunistiska partierna och undviker att på något sätt inblanda sig i det politiska lifvet i ifrågavarande länder. Detsamma gäller öfver hufvudtaget hela den sovjetryska diplomaten^{o)} (!!!)

x) af själfvaste Georg Brandes) o)(t.ex i Kina)

(förra sidan) - - - Hvad som böndernas hållning i den ryska byn är hos Nesjivin- liksom hos Gorkij- en okunnighet så kompakt och så självbelåten att den förefaller omöjlig att utrota. Okunnigheten föder den dumhet och lättja som medför rofdrift och fullständig likgiltighet för skogsbrand, som med lätthet kunde släckas om man brytt sig om att genast hugga brandgatan, men som får lof att tills oerhörda arealer spolierats. Elden kryper till en början längs marken och sveder blott barken, man låter den ostördt fortsätta sitt förstörelseverk - - - Hvarje åtgärd som smakar nytt väcker bondens motstånd. Han "inbillar sig inte vara klokare än sina förfäder^{x)}. En förständig och framsynt bonde har planterat en trädgård. På natten rifva grannarna upp de nya äppelträden så att trädgården måste uppgifvas. Samme man har en gång ta emot några

x) (ligesom hos oss)

försupna präster, som samlade in pengar i byarna. Därför skälles han af pojkar och vuxna för "ateist", som de ha hört skall vara ett groft okvädningsord: själfva veta de icke hvad det betyder.

- - - Ett kännetecken för tsaren är att han ständigt är tankspridd, har ett stereotypt förströdt leende. Han är liten och spenslig med vackra bruna ögon, som på de för folket afsedda porträtten äro djupblå, hvilket förmodligen skall vina hjärtan åt honom. Ingenting rubbar hans lugn, intet nederlag i japanska kriget, intet myteri vid flottan i Kronstadt. Han litar på den allsmäktiga som satt honom på hans post Han läser dagligen en mängd rapporter som äro lika många tendentiösa lögner. Lifvet har för honom upplöst sig i en ändlös pappersflod. Det verkliga Ryssland känner han icke.

- - - Bonden går hundra verst till fots för att hälsa på en bild af Guds moder och super sig samma kväll dödfull under

det han öfveröser kyrkan, dess präster och munkar med de brutalaste skällsord.

- - - I fyndiga drag skildras ett löjligt dumaval, hvarvid en streber, som näppeligen är af rysk extration och som bär ett tyskt namn, hyllas af de okunniga massorna af hvilka endast fem procent ha en aning om läsandets eller skrifvandets vanskliga konst, medan man lofvar dem ansvarig regering, nationalisering, socialisering och andra trefliga saker. Den valdes verkliga program är det vida simplare: att få tag i de härskandes automobiler och kvinnor.

- - - Männens melankoli förklaras delvis af de olyckliga äktenskap de i regel ha ingått, så snart en af dem gift sig upptäcker han att den han var förälskad i är som förvandlad, alldeles icke är den människa han trott sig känna utan snarare en vildt främmande ("ligesom hos oss")

- - - Rasputin säger som bonde du till alla – äfven vid tilltal – kejsaren pappa Kejsarinnan mamma och dyrkas och till-

bedes vid hofvet som ett högre väsen, därför att kejsarinnan fått den idén att han utöfvar ett välgörande inflytande på den sjuke tronarfvingen, en älskvärd gosse som till sin och föräldrarnas olycka är född med blödarsjukan. Rasputin är alltför klok att själf tilltro sig någon kraft att hälbrägda. Men han använder den makt som tsarparets gränslösa beundran ger honom, och han njuter med sin råhet, sina starka lustar, och sin hänsylöshet det oinskränkta herravälde han sitter inne med vid hofvet. Utom af kejsarinnan dyrkas han af dennes förtrogna väninna Anna Vyrobova, liksom kejsarinnan en i sin hänförelse alltigenom hysterisk person. Rasputin känner alla de illvilliga rykten som äro i svang om ett kärleksförhållande mellan kejsarinnan och honom. Men han såväl som hon talar föraktligt om dem, "spottar på dem".
Sidan 99

"Sovjetryssland om sig själf – hur man lefver under Sovjetmakten - - - En hel rad

delegationer har på senaste tiden i studiesyfte besökt Sovjetryssland - - -

- - - Då deras flyktiga besök naturligtvis hufvudsakligen koncentreras till de större städerna, är det kanske af intresse att visa hur bonden – bönderna utgöra i Ryssland som känt är 84% proc. af befolkningen – lefva efter 8½ års bolsjevikstyrelse.

Bjednota, en af Pravdas redaktion utgifven tidning för bönderna, skildrar på följande sätt förhållande i en stor by, Sytjevka , 18 kilometer från Kurgan en betydande häradstad i Uralområdet: "Där råda", säger tidningen, "mörkrets makter och det hembrända. Byns enda riktiga förbindelseled med den yttre världen, bryggan öfver floden Utjak har fallit sönder. Man har rifvit ned och bortfört till Vargaschi socknens exekutivkommittés hus. Byns sovjet har tagit sin tillflykt till prästens lilla stuga, trång och smutsig. Nästan hvarenda en sysselsätter sig med hembränning. Äfven de bästa krafter gå under.

De börja hembränning och då vika alla intressen för något annat.

Byns sovjets sekreterare och en af dess medlemmar söpo sig helt nyligen så fulla, att de midt på dagen föllo från bryggan i floden.

Om någon till bysovjets ordförande anmäler, att hembränning försiggår, så beger denne sig omedelbart till ort och ställe för att stäfja ofoget. Väl ankommen super han med hembrännarna, eller tar det hembrända med sig hem, samt lofvar de ertappade att han skall tiga och att de kunna fortsätta sitt värf i lugn och ro vid bysovjets sammanträde rapporterar han: Dessa djäflar ha lyckats fly till skogarna. Men det hembrända var ej färdigt ännu. Jag har emellertid förstört mäsken - - -

- - - När denne ordförande är full, och det är han som oftast, blir han alldeles vild. För kort tid sedan gifte han sig med en föräldralös flicka, Praskovia Sjerbakova. Han slår henne hvarje dag och det finns inte en hel fläck på hennes kropp. En gång ville han

döda henne, men Praskovia lyckades fly. Då blef hr ordföranden ursinnig och dödade sin hund - - -

- - - En gång tillsade han sin hustru att elda i spisen – Det finns ingen ved, svarade Praskovia.

- Din hundracka, skrek Ivanov (ordföranden), tog ut lådan med bordsdukar och kläder! Jag skall elda med dem. Och detta gjorde han. När kläderna tagit eld, tvang han hustrun att sätta sig på järnspisen, där hon höll på att fatta eld (denne kommunalpamp tycks vara nästan galnare än våran Lindhagen)

- - - En gång reste Ivanov med tre af sina goda vänner, alla fulla, till en grannby, Ufino. Där fordrade de återigen utlämnande af det hembrända, när man vägrade att lämna dem något, drago de fram en armérevolver och jagade med denne en af skräck halfdöd kvinna med ett spädbarn vid bröstet ner i källaren och i förstugan våldtogo de en annan kvinna. Därifrån begåfvo de sig till en annan by, Satjevka där ett aftonsamkväm var anordnad äfven här våldtogo de en kvinna – Inför hennes

mans ögon.

Bönderna blefvo rasande och ville lyncha våldsmannen, ”men” tillägger korrespondenten, ”jag blandade mig i saken och räddade dem. (!)

Man satte dem i arrest och där sitta de än. Men om en vecka eller så skall man få de samme Ivanov i frihet i Sytjevka, där han återigen kommer att härska oinskränkt.

Korrespondenten glömmer tillägga, att detta kan ske enbart till följd af att Ivanov är medlem af det regerande partiet. Det förtjänar också framhållas, att korrespondenten, som tydligen var närvarande när de försupna vidundren med revolver kastade sig af öfver kvinnan med barnet och föröfvade nesligt våld mot andra kvinnor, ej blandade sig i deras förehafvanden, utan först när det hotades med lynchning, tyckte att tiden var inne att ingripa. Tidningens redaktion gör inga reflektioner i detta fall; det torde vara så att kommunisterna väl kunna kritisera hvarandra, men ej öppet uppträda mot hvarandra.

- Vid en opåräknad razzia söpo bönderna Sovjetherrarna fulla och passade på att under deras pokulerande hålla ut en massa mäsk öfver gödselhögarna. Sedan fylltrattarna raglat iväg, brände bönderna brännvin af den med mäsk indränkta gödseln och funno, att denna bryggd smakade bättre än den vanliga, hvarför de fortsatte att producera dit hembrändt med gödsel.

Detta är inte någon fantasi, utan en bild ur verkligheten 1926.

(sidan 94) "Ryssland under kriget". Hvar och en som iakttagit Petersburg eller Moskva de första dagarna efter krigsförklaringen skulle ha trott att ett slags öfverjordisk lycka vederfarits Ryssland; en så strålande hänryckning stod att läsa på allas ansikten, en så stormande glädje. Till och med de små trasiga tidningspojarna, som skreko om extratelegrammensankomst, skrånade så utmanande belåtet ut sina nyheter om tyskarnas råheter i Belgien och om den förestående segern

- - - snart mottogo emellertid i Peters-

burg ledarna för de olika politiska partierna den förfärande underrättelsen att trots krigsminister Suchomlinovs försäkringar hade de ryska trupperna hvarken artilleri eller ammunition eller utrustning^{x)} öfver hufvud taget. För att förebygga panik hemlighölls detta totalt under det att vid fronten hästarna falla massvis så att kavalleriet förvandlades till fotfolk. Hästarna ha ingen annan föda än den bark de kunna gnaga af popplarna. Magsjukdomar, koppor, tyfus rasa i den hjälplösa hären, som flackar omkring i Kaukasus stenöknar. Den får ständigt nya order om framryckning och tidningarna prisa dess oemotståndliga hjältemod. Men soldaterna måste under bitande köld nöja sig med ett par skorpor om dagen. Lopporna äro en icke mindre plåga än kölden i skyttegrafvarna och lössen oro värre än fiendens kulor. I hvarenda by är luften full af de misshandlade kvinnornas (forts) sidan 81 nästa häfte)

x) allt stulet af storfurstar. m. fl.

The Memorial by Mr Dick nr 77b

- Källarmästaren: - Ja ja, min herre, tiderna äro saliga hos oss:
- Gästen: - Ja isynnerhet måltiderna.
- Ja, jag har beslutat att ta mig en hustru
- Hvems?
- Konversation under jazzen:
- Hon: - Kan ni dansa på tårna?
- Han :- ja, naturligtvis
- Hon :- Hvarför dansar ni då på mina?
- Mormors lilla hjälpreda.
- Mormor :- Kan undra om det lilla skottet som jag satte för 14 dar se´n slagit rot?
- Lilla Elsa :- Nej mormor, de har de inte. Jag har draji opp det å sett efter för hvar dag.
- Pappa hva menas med en monolog?
- Det är ett samtal mellan din mor och mig.
- Säj, har ni då inga meningsskiljaktigheter hustru din och du?
- joo då, men jag låterna aldrig veta om dom.
- Ni har i ert skyltfönster ett hallonfärgat tyg med spenat gröna ränder. - Ja, skall jag ta in det? - Ja vill ni vara så vänlig. Jag går nämligen förbi här hvar morgon och blir illamående hvar gång jag ser det.

- Då Tolle Zellman härom. sistens gaf gästroller på svenska teatern i Hälsingfors i "Otrogen" lästes följande annons i tidningarna:

Tolli Zellman

Otrogen

Endast 2 gånger till

- I Frankrike just nu.
- A: - Hvad anser du om Columbus? – B:- måtte f-n ta´n Om han hade hållit sig hemma hade vi inte varit skyldiga Amerika alla de där milliarderna.
- Professorn, som nyss räddats från att drunkna:
- Kors först nu kommer jag ihåg att jag kan simma!
- Linnea: - Hvad är ett vacuum – Viola: - jag har det i hufvudet, men kan inte förklara det – Lilla Olle har för vana att svara "jaavasch" och "näävasch" på alla frågor.
- Tanten: - Kan du inte svara annat än joovasch och "näävasch"
- Lilla Olle: "Joovasch"
- Den unga nygifta frun hos fiskhandlaren: - Jag vill ha en lefvande hummer. Men den ska vara riktigt röd.